

Szkoła Podstawowa nr 3 w Goleniowie

Rok szkolny; 2024/2025

Nauczyciele języka polskiego : Izabela Tymińska- Wąż, Agnieszka Tarczykowska

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 6 wraz z lekturami w roku szkolnym 2024/25

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji/ strona w podręczniku	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
---	---	--	---	---	---

MIĘDZY DZIECIŃSTWEM A DOROSŁOŚCIĄ					
Temat 1. <i>Słowa potrafią zmieniać świat.</i> s. 8	* analizuje sytuację przedstawioną na planszy * wypowiada się na temat wpływu słów na rozmówców	* podaje zasady kulturalnej rozmowy * uzupełnia dialog zgodnie z tymi zasadami	* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie zilustrowanej sytuacji * zapisuje rozmowę bohaterów w wybranej sytuacji	* planuje w klasie akcję „Tajemnicza niespodzianka” i ją organizuje * tworzy „Bank słów poprawiających nastrój”	* dzieli się własnymi doświadczeniami związanymi z omawianym zagadnieniem

<p>Temat 2 i 3. <i>Uwaga! Entuzjazm może być zaraźliwy.</i> s. 10</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * bierze czynny udział w pracy grupowej 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje streszczenie tekstu składające się ze zdań pojedynczych * wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje przemówienie bohatera opowiadania, zwracając uwagę na reakcje słuchaczy * wciela się w postać i opowiada o swoich emocjach * podaje propozycje zmian, które można by wprowadzić w szkole * formułuje wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia sposoby zwracania uwagi słuchaczy podczas przemówień i cechy dobrego mówcy * w imieniu grupy prezentuje przygotowaną pracę – propozycje zmian w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy przemówienie na wybrany temat i prezentuje je w klasie * określa swoją postawę wobec zmian proponowanych przez kolegów
<p>Tematy 4 i 5. <i>Powtórzenie wiadomości o odmiennych i nieodmiennych częściach mowy.</i> s. 14</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia odmienne i nieodmienne części mowy * potrafi podać odpowiednie przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sytuację ukazaną w komiksie * podaje przykłady wskazanych części mowy, które można wykorzystać do opisu sytuacji przedstawionej w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy odpowiednie formy wybranych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania według podanych schematów 	
<p>Tematy 6 i 7. <i>Poznać i zrozumieć nastolatka.</i> s. 17</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść przeczytanego tekstu * uzupełnia schemat (zawartość kapelusza) zgodnie z przeczytaną instrukcją 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie dosłowne i przenośne znaczenie tekstu * wypowiada się na temat problemów nastolatków 	<ul style="list-style-type: none"> * określa adresata tekstu; podaje fragmenty, które to potwierdzają * redaguje list do osób dorosłych na określony temat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, jak dorośli postrzegają świat nastolatka; ocenia zachowanie dorosłych i wskazuje granicę, której nie należy przekraczać 	<ul style="list-style-type: none"> *wypowiada się na temat relacji między dorosłymi i nastolatkami * podaje przyczyny niewłaściwych zachowań
<p>Temat 8. <i>Warto być sobą.</i> s. 19</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść przeczytanego tekstu, zwracając uwagę na poszczególne 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia budowę tekstu * wskazuje funkcję powtórzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje osobę mówiącą * redaguje krótką wypowiedź pisemną 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy autocharakterystykę, w której przedstawi wartościowe umiejętności i cechy 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje sytuację przedstawioną w tekście z własnymi doświadczeniami

	akapity	* uzupełnia zdanie: „Jest we mnie trochę Z....., ponieważ....” (podaje zawód i odpo- wiednie uzasadnienie)	na podany temat * wyjaśnia znaczenie zwrotu: „być sobą”		
Temat 9. <i>Pracujemy ze słownikami języka polskiego i wyrazów obcych.</i> s. 21	* analizuje sytuację przedstawioną w ko- miksie * wie, jak korzystać ze słowników * wyszukuje znaczenia podanych wyrazów	* rozpoznaje zapoży- czenia i wie, w jakim słowniku można znaleźć ich znaczenie	* omawia budowę hasła słownikowego * poprawnie omawia zastosowane skróty	* tworzy listę popular- nych zapożyczeń * zastępuje zapożycze- nia rodzimymi wyra- zami	* redaguje list do po- radni językowej z proś- bą o wyjaśnienie wybranego problemu językowego * przygotowuje prezen- tację multimedialną na temat historii zapoży- czeń językowych
Tematy 10 i 11. <i>Jak sobie radzić z negatywnymi emocjami?</i> s. 24	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * podaje sposoby na radzenie sobie z nega- tywnymi emocjami i sytuacje, które wywo- łują w nim pozytywne uczucia	* wyszukuje informacje na temat głównej bohaterki * wymienia zachowania i ich przyczyny	* na podstawie tekstu definiuje pojęcia: tik i natręctwo nerwowe * podaje przyczyny różnych natręctw u młodych ludzi	* tworzy reklamę książki przeznaczonej dla nastolatków * w dowolnej formie literackiej redaguje tekst na temat skutecz- nego radzenia sobie ze stresem	* konfrontuje doświad- czenia bohaterki z własnymi
Tematy 12 i 13. <i>Wiemy wszystko o od- mianie czasownika. O czym informuje strona czasownika?</i> s. 27	* rozpoznaje czasow- nik * wie, że jego forma ulega zmianie * odmienia czasownik przez: osoby, liczby, czasy, rodzaje	* tworzy podane formy od bezokoliczników * tworzy nieosobowe formy czasownika zakończone na: „no, to” oraz strony czasownika * rozpoznaje tryby czasownika	* rozpoznaje czasow- niki przechodnie i nie- przechodnie * poprawnie tworzy stronę bierną i czynną * bezbłędnie zapisuje cząstkę „by” z osobo- wym i nieosobowym	* redaguje opowiadanie z wykorzystaniem przygotowanego materiału	

			formami czasowników		
Temat 14. <i>Czytamy wiersze naszych rówieśników.</i> s. 33	* relacjonuje treść wierszy * określa tematykę utworu	* analizuje i interpretuje wybrane teksty	* redaguje kilka zdań (uzasadnienie werdyktu jury) uzasadniających wybór najlepszego tekstu	* wyraża swoje zdanie na temat problemów poruszanych przez młodych ludzi w poezji	* prezentuje swoją twórczość poetycką
Temat 15. <i>Pamiętnik pisany po latach.</i> s. 35	* wypowiada się na temat oczekiwań wobec najbliższych osób * relacjonuje treść tekstu * rozpoznaje rodzaj narracji zastosowany w pamiętniku	* podaje przyczynę zachowania bohaterki * analizuje wypowiedzi mamy skierowane do córki * rozumie pojęcia: subiektywny i obiektywny	* redaguje fragment pamiętnika pisanego z dystansu czasowego przez jednego z bohaterów	* redaguje pamiętnik inspirowany wydarzeniami przedstawionymi w tekście	* konfrontuje doświadczenia bohaterki opowiadania z własnymi
Temat 16. <i>Dyskusja na temat postaw bohaterów powieści Rafała Kosika „Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi”.</i> s. 38	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* przedstawia sytuację bohaterów, ich działania, cele, ocenia postawy * bierze udział w dyskusji	* redaguje dalszy ciąg opowiadania * formułuje argumenty uzasadniające działanie bohaterów	* wypowiada się na temat wynalazków, które mogłyby pomóc uczniom w zdobywaniu wiedzy	* dzieli się wrażeniami z przeczytanej lektury
Temat 17. <i>Osobliwości w odmianie rzeczownika.</i> s. 42	* rozpoznaje rzeczownik * odmienia przez przypadki, określa rodzaj * w łatwiejszych przykładach wskazuje temat i końcówkę	* odmienia rzeczownik przez przypadki, oddziela temat od końcówki, wypisuje oboczności	* analizuje nietypową odmianę rzeczowników, stosuje poprawne formy w zdaniach	* tworzy krzyżówkę (rozwiązanie: <i>DEKLINACJA</i>) z trudniejszymi formami rzeczowników * redaguje zabawną historyjkę z użyciem	

	* gra w „państwa miasta”			nieodmiennych rzeczowników	
Temat 18. <i>Poznajemy tajemnicę klasy VI b.</i> s. 46	* wypowiada się o roli tajemnicy w życiu nastolatka * relacjonuje treść przeczytanego tekstu	* tworzy notatkę na temat bohaterów i działań utworzonego klubu	* ocenia zachowanie bohaterów * wskazuje inne sposoby rozwiązania problemu	* redaguje opis przeżyć bohaterów w określonej sytuacji * tworzy tekst argumentacyjny na temat swoich marzeń	* wyraża opinię na temat utrzymywania pewnych informacji w tajemnicy przed dorosłymi
Tematy 19 i 20. <i>Pozostać sobą czy dostosować się do grupy?</i> s. 52	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wykonuje plakat podejmujący problem odrzucenia nastolatka przez grupę rówieśników	* gromadzi informacje na temat bohaterów i wzajemnych relacji * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterek	* wyjaśnia przyczyny bojkotowania bohaterki tekstu * ocenia zachowanie postaci * wypowiada się na temat roli przyjaciela i sposobów rozwiązywania konfliktów w takich relacjach	* wypowiada się na temat pozytywnych i negatywnych stron „bycia sobą” i konieczności dostosowania się do grupy * tworzy argument, uzasadnia swoje zdanie i podaje przykład	* wyraża zdanie na następujące tematy: odpowiedzialność za słowa, szczególnie w anonimowej komunikacji internetowej; brak wiary w siebie; potrzeba akceptacji
Temat 21. <i>Odpowiedzialna decyzja bohatera książki „Benny i Omar”.</i> s. 59	* wypowiada się na temat zainteresowań, pasji, wykorzystując podane słownictwo * relacjonuje treść tekstu	* wyszukuje w tekście informacje dotyczące bohaterów * określa stopień ich pokrewieństwa	* samodzielnie tworzy notatkę na temat przebiegu rodzinnego spotkania * wyjaśnia znaczenie słów w odniesieniu do sytuacji przedstawionej w tekście * wskazuje motywy postępowania bohaterów, opisuje ich postawy za pomocą podanego słownictwa	* podaje przykłady bohaterów literackich, którzy w swoich działaniach wykazali się odpowiedzialnością * na podstawie podanych przykładów wysuwa wnioski dotyczące odpowiedzialności współczesnych nastolatków	* wypowiada się na temat własnych doświadczeń w kontekście omawianej sytuacji * tworzy dalszy ciąg opowiadania

<p>Temat 22. <i>Myśl pozytywnie!</i> s. 63</p>	<p>* analizuje treść przeczytanego artykułu * określa temat i adresata tekstu</p>	<p>* uczestniczy w swobodnej dyskusji na temat tekstu * wykonuje plakat lub inną pracę graficzną na wybrany temat</p>	<p>* tworzy listę postulatów (rad), zachęcających do pozytywnego myślenia</p>	<p>* redaguje artykuł na temat problemów dotyczących nastolatków</p>	<p>* współorganizuje szkolną akcję „Myśl pozytywnie!”</p>
<p>Tematy 23 i 24. <i>Czego dziadek nauczył Ethana? Omawiamy fragment książki Anny Onichimowskiej.</i> s. 65</p>	<p>* wypowiada się na temat tego, co sprawia, że w domu czujemy się dobrze i bezpiecznie * relacjonuje treść przeczytanego tekstu</p>	<p>* wyjaśnia tytuł opowiadania * wyszukuje w teście fragmenty opisujące dom rodziców i dziadka * opowiada o zmianie zachowania chłopca pod wpływem dziadka</p>	<p>* analizuje, porównuje (zgodnie ze schematem zamieszczonym w podręczniku) sytuację, w jakiej znalazł się chłopiec * ocenia postępowanie i rolę dziadka w opisanej sytuacji</p>	<p>* tworzy dalszy ciąg historii chłopca, uwzględniając zmiany, jakie zaszły w jego życiu pod wpływem pobytu u dziadka</p>	<p>* wypowiada się na temat problemów współczesnych nastolatków w kontekście przeczytanego tekstu</p>
<p>Temat 25. <i>Odmieniamy i stopniujemy przymiotniki.</i> s. 73</p>	<p>* rozpoznaje przymiotnik * odmienia przez przypadki * stopniuje przymiotniki</p>	<p>* określa formy przymiotnika * tworzy poprawne związki zgody * wie, które przymiotniki nie podlegają stopniowaniu</p>	<p>* stosuje w praktyce zasady ortograficzne dotyczące pisowni przymiotników: w stopniu wyższym, najwyższym, odcieni i połączenia różnych kolorów * używa poprawnych form, opisując zdjęcie</p>	<p>* przygotowuje hasła do zabawy „Zgadnij, co to za kolor?”</p>	
<p>Temat 26. <i>Jak zmiana ubioru wpłynęła na bohatera</i></p>	<p>* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * analizuje zachowanie</p>	<p>* wypowiada się na temat autorytetów i wskazuje cechy takich osób</p>	<p>* nazywa odczucia i emocje bohatera; uzupełnia schemat swoimi</p>	<p>* wypowiada się na temat osób, ich postaw, sytuacji mających</p>	<p>* podaje powody, dla których znane osoby reklamują pewne</p>

<i>tekstu?</i> s. 76	bohatera	* redaguje notatkę na temat problemów rodzinnych bohatera i przyczyn zachowania się w opisanej sytuacji	sposobami * bierze udział w dyskusji na temat przemiany bohatera i przyczyn takiego zachowania	wpływ na nasze postrzeganie świata * redaguje tekst na temat tego, co poprawia samopoczucie i dodaje odwagi	produkty * wskazuje, jaki wpływ na odbiorców reklam mają pojawiające się tam autorytety
Temat 27. <i>Za co dziękuje osoba mówiąca w wierszu Natalii Pliszki?</i> s. 79	* wymienia osoby, którym chciałby podziękować, i podaje powód * analizuje treść wiersza	* omawia budowę tekstu, posługując się odpowiednimi terminami poetyckimi * uzupełnia schemat dotyczący podmiotu lirycznego	* redaguje notatkę na temat postawy osoby mówiącej w wierszu, wykorzystując przygotowane zwroty * wypowiada się na temat sposobów okazania wdzięczności	* prezentuje scenkę, w której należy zachować się odpowiednio do sytuacji * ocenia przykłady niewłaściwych reakcji (propozycje w zadaniach dodatkowych)	* pisze tekst poetycki inspirowany omawianym tematem
Tematy 28 i 29. <i>Dlaczego Ikar nie posłuchał ojca?</i> s. 81	* relacjonuje treść mitu * zna kilka cech charakterystycznych dla tego gatunku literackiego * wie, czym jest mitologia	* wymienia elementy świata przedstawionego * układa plan wydarzeń * wskazuje elementy łączące obraz z mitem	* analizuje zachowanie bohaterów pod kątem doświadczenia, wartości oraz cech charakteru * redaguje opis obrazu	* wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego „ikarowe loty” * formułuje wskazówki dla ludzi, chcących poznawać świat i przekraczać granice (odwołuje się do mitu)	* prezentuje wiedzę na temat przekraczania granic dostępnych człowiekowi * przygotowuje prezentację multimedialną na temat innych obrazów przedstawiających historię Ikarą
Temat 30. <i>Podział i odmiana liczebników.</i> s. 84	* rozpoznaje liczebnik * rozróżnia rodzaje liczebników	* określa funkcje liczebnika w tekście * tworzy zdanie o sobie, w którym użyje jak najwięcej liczebników	* tworzy różne rodzaje liczebników i rozpoznaje ich nazwy * poprawnie odmienia liczebniki przez przypadki i rodzaje * wie, kiedy używa się liczebników zbioro-	* bezbłędnie określa formy liczebników i stosuje poprawny zapis	

			wych		
Temat 31 i 32. <i>Jakie prawdy życiowe są ukryte w biblijnej historii o talentach?</i> s. 89	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia do słowa: talent * opowiada o swoim talencie * relacjonuje treść tekstów biblijnych 	<ul style="list-style-type: none"> * przypisuje cechy bohaterom biblijnej historii * wskazuje cechy gatunkowe przypowieści * wie, w którym utworze jest ich najwięcej 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ponadczasowego charakteru przypowieści * wskazuje sytuacje życiowe, w których można wykorzystać talent * redaguje tekst przedstawiający utalentowaną osobę i sposób, w jaki rozwija swoje zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje podobieństwa w obu tekstach przypowieści * formułuje wniosek wynikający z postępowania bohaterek i podaje przykład sytuacji życiowych odpowiadających opisanej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą znanych osób, które „nie zakopały swojego talentu”
Temat 33. <i>Kiedy Jozzko gra...</i> s. 92	<ul style="list-style-type: none"> * uczestniczy w zabawie: „Koncert na oryginalnym instrumencie” * wypowiada się na temat wysłuchanej piosenki * wskazuje temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wrażenia towarzyszące utworowi * wskazuje cechy charakterystyczne dla piosenki * wyszukuje w tekście informacje na temat bohatera utworu i jego umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje odbiorcę tekstu i formułuje przekazane rady * wyjaśnia przerośnięte znaczenie podanych fragmentów piosenki * poprawnie odmienia nazwę własną 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje elementy rytmizujące tekst * wskazuje środki poetyckie, określa ich rolę * wybiera fragment piosenki, która może być cenną radą, wskazówką dla młodych ludzi, którzy chcą rozwijać talent 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Jozzka Brody i oryginalnych instrumentów ludowych, na których gra artysta
Tematy 34 i 35. <i>Bieg ku marzeniom w opowiadaniu Ashley Hodgeson.</i> s. 94	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat swoich marzeń, które chciałby zrealizować w najbliższym czasie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść tekstu pod kątem osoby opowiadającej o zdarzeniach i perspektywy, z jakiej o nich opowiada * wymienia cechy gatunkowe opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa uczucia towarzyszące wydarzeniom * tworzy wypowiedź bohaterki, rozwijając zacytowane zdanie i objaśniając jego sens * opowiada o człowie- 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje ilustrację pod kątem nawiązania do sytuacji przedstawionej w opowiadaniu * wypowiada się na temat zachowań, cech charakteru, pomagają- 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę bohaterki i opowiada o wydarzeniach, stosując narrację pierwszoosobową

			ku, którego podziwia za upór w dążeniu do celu i pokonywanie trudności	cych w osiągnięciu marzeń	
Temat 36. <i>Umiem uzasadnić własne zdanie.</i> s. 97	* analizuje wypowiedzi zamieszczone na forum * określa temat wymiany zdań	* formułuje argumenty zgodne z tekstem i na określony temat * tworzy komentarz, przedstawiając jednocześnie swoje stanowisko	* zna zasady tworzenia tekstu argumentacyjnego i stosuje je w praktyce * tworzy argumenty na każdy temat	* redaguje list do osoby dorosłej, przekonując ją do serdecznej rozmowy	* konfrontuje tematykę poruszoną na forum internetowym z własnymi doświadczeniami
Temat 37. <i>Pochwała dzieciństwa w utworze Jeremiego Przybory pt. „Nie będę dorosły”.</i> s. 100	* analizuje treść utworu * wskazuje elementy rytmizujące tekst * dostrzega cechy utworu muzycznego	* charakteryzuje osobę mówiącą w tekście * wskazuje nurtujący ją problem	* opisuje świat dzieci i dorosłych, wykorzystując podane słownictwo i przedstawiając swoje propozycje * opowiada o „Szkatułce pełnej wspomnień”, w której znajdują się najcenniejsze przedmioty i wspomnienia z dzieciństwa	* tworzy pochwałę dzieciństwa inspirowaną utworem Jeremiego Przybory	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat „Kabaretu Starszych Panów” * głosowo interpretuje tekst, zmieniając modulację głosową (oburzenie/ zdziwienie)
Temat 38. <i>Opisujemy sytuację przedstawioną na plakacie.</i> s. 102	* analizuje sytuację przedstawioną na plakacie	* wskazuje adresata przekazu * redaguje opis plakatu	* odczytuje intencje autora plakatu * analizuje użytą kolorystykę i próbuje odnieść jej znaczenie	* wypowiada się na temat zachowania bohatera plakatu * ocenia decyzję podjętą przez postać	* przygotowuje prezentację multimedialną pokazującą plakaty (kampanie społeczne)

			do przedstawionej sytuacji	* podaje inne sposoby rozwiązania podobnej sytuacji	poruszające tematykę związaną z problemami nastolatków
Temat 39. <i>O miłości z rymem i bez rymów.</i> s. 103	* opisuje sytuację przedstawioną na zdjęciu * relacjonuje treść wiersza	* wskazuje bohatera lirycznego i opisuje jego zachowanie * redaguje opis świata widziany oczyma bohatera; opisuje go, odwołując się do kolorystyki	* tworzy krótki rymowany tekst pasujący do sytuacji przedstawionej na zdjęciu * analizuje budowę wiersza * wskazuje cechy charakterystyczne wiersza białego	* podaje przykłady związków frazeologicznych kojarzących się z ilustracją * redaguje tekst na temat świata widzianego oczyma zakochanej osoby	* podaje przykłady tekstów literackich i filmów, które w zabawny sposób podejmują temat szkolnych miłości
Tematy 40 i 41. <i>Ariadna i Tezeusz razem rozwiązują problemy.</i> s. 105	* relacjonuje treść mitu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * projektuje logo instytucji o nazwie „Nić Ariadny”	* wypowiada się na temat roli Ariadny w pokonaniu Minotaura * wyjaśnia znaczenia związku frazeologicznego „nić Ariadny” i układa z nim zdania	* zna związki frazeologiczne pochodzące z greckiej mitologii i swobodnie się nimi posługuje	* tworzy nową wersję mitu o Tezeuszu i Ariadnie, w której pojawi się szczęśliwe zakończenie
Tematy 42, 43 i 44. <i>Gromadzimy informacje do charakterystyki Tezeusza. Redagujemy plan i charakterystykę postaci.</i> s. 113	* zna zasady redagowania charakterystyki * gromadzi wybrane słownictwo, pracując w grupie	* analizuje wybrane zdarzenia z tekstu, wypowiedzi bohatera * wraz z kolegami z grupy wymienia cechy i wartości	* wymienia cechy bohatera, sposób ich ujawnienia i popiera je przykładami z życia * tworzy plan i redaguje charakterystykę postaci	* ocenia postać pod kątem autorytetu, wzoru dla innych ludzi	* tworzy galerię postaci rzeczywistych, fikcyjnych, które można określić mianem: „To prawdziwy bohater, który zasługuje na uznanie i szacunek”
Tematy 45 i 46. <i>Prawdy o człowieku i życiu przekazane w micie o Orfeuszu</i>	* relacjonuje treść mitu * określa elementy świata przedstawionego	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wyszukuje w tekście informacje o muzyce	* wyjaśnia powód nieudanej próby uwolnienia Eurydyki * wyjaśnia znaczenie	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych * porównuje treść mitu z obrazem zamieszczo-	* podaje przykłady z życia, w których muzyka łączy się z emocjami człowieka

<i>i Eurydyce.</i> s. 117		bohatera i wrażeniach, jakie wywoływała w mieszkańcach Hadesu	cytatów, odwołując się do uczucia łączącego bohaterów	nym w podręczniku	(w myśl słów L. Tołstoj: „Muzyka jest scenografią uczuć”) * przygotowuje prezentację na jeden z wybranych tematów: „Ciekawe instrumenty starożytnej Grecji” lub „10 mitologicznych stworzeń, których nie chciałbyś spotkać”
Tematy 47 i 48. <i>Czytam i analizuję tekst „Ojciec i syn” Macieja Wojtyzki.</i> s. 120	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* układa ramowy plan wydarzeń * wskazuje bohaterów niebiorących udziału w wydarzeniu * nazywa części mowy; określa ich formy grammatyczne	* wyjaśnia, czym jest slang młodzieżowy i zastępuje wybrane zwroty poprawną polszczyzną * redaguje kartkę z pamiętnika * poprawnie przekształca zdania w stronie czynnej na bierną	* redaguje charakterystykę osoby, którą uważa za swój autorytet * wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	
NASZE KORZENIE					
Temat 49. <i>Język się zmienia!</i> s. 124	* analizuje sytuacje przedstawione na planszy i ilustracji * zauważa różnice językowe	* omawia zasady skutecznej komunikacji międzypokoleniowej * podaje przykłady z własnego doświadczenia	* wyjaśnia, co wpływa na zmiany zachodzące w języku i jaki jest ich cel	* tworzy słowniczek współczesnych nastolatków przeznaczony dla starszych osób	* przygotowuje notatkę (prezentację) dla kolegów dotyczącą obejrzanego wykładu pt. „Polszczyzna najmłodszych pokoleń”
Temat 50. <i>Mówię, więc jestem?</i>	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu	* opisuje ilustrację, wyjaśnia, czym jest sieć	* na podstawie tekstu redaguje definicję	* wymienia trudności i korzyści związane	* określa doświadczenia bohaterów literac-

s. 126		i dlaczego ma „za duże oczka”	słowa: OSOBA * wskazuje różnicę między wspólnym a prywatnym językiem	z posługiwaniem się językiem * podaje sposoby na doskonalenie języka	kich i porównuje je z własnymi
Temat 51. <i>Odkrywamy przenośny sens przypowieści o siewcy.</i> s. 130	* uczestniczy w przygotowaniu scenki * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w przypowieści	* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie przygotowanej scenki * tworzy definicje słów: siewca, ziarno, żyzna ziemia, plon	* objaśnia przenośne znaczenie elementów zastosowanych w przypowieści * przedstawia treść przypowieści za pomocą piktogramów	* wyjaśnia metaforyczny sens nakazu zapisanego w tekście biblijnym * redaguje wypowiedź argumentacyjną, odwołując się do własnych przykładów	* przedstawia treść tej bądź innej przypowieści za pomocą piktogramów
Temat 52. <i>Oko w oko z łowcą. Interpretacja wiersza Juliana Tuwima.</i> s. 131	* relacjonuje treść wiersza * formułuje wypowiedź dotyczącą własnej osoby: „Jestem tylko łowcą...” * uczestniczy w zabawie dotyczącej tworzenia słów z podanych liter	* wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu dotyczące osoby mówiącej; wskazuje wykonywane czynności i towarzyszące im przeżycia	* wymyśla inne tytuły utworu * tworzy pytania, które mógłby zadać osobie mówiącej * wykonuje przekład intersemiotyczny do wiersza	* wypowiada się na temat osób, które można by określić mianem: łowcy; opowiada o tym, czym się taka osoba na co dzień zajmuje * redaguje ogłoszenie z ofertą pracy dla „łowcy słów”	
Tematy 53 i 54. <i>Zadbaj o poprawną polszczyznę.</i> s. 132	* wypowiada się na temat tekstu i wykładu J. Miodka; określa temat * pracuje w grupie przy przygotowaniu projektu pt. „Uratujmy słowa”	* podaje przykłady „modnych wyrazów” * z użyciem słowników wyjaśnia znaczenie popularnych słów; układa zdania z tymi wyrazami	* wymienia przykłady błędów językowych, na które zwróciła uwagę bohaterka * podaje przyczynę powstawania błędów językowych i nadużycia zapożyczeń	* wymienia grupy zawodowe, które w szczególności powinny dbać o poprawność językową, i podaje rzeczowe argumenty	* wypowiada się na temat spotów reklamowych związanych z ochroną języka polskiego * tworzy „Słownik uratowanych słów”

<p>Tematy 55 i 56. <i>Spotkanie z mistrzem słowa – Janem Kochanowskim.</i> s. 137</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje informacje zamieszczone w biografii * przygotowuje krótki życiorys poety * wypowiada się na temat wybranej fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść fraszek zamieszczonych w podręczniku oraz tych, które przygotował nauczyciel * recytuje fraszkę „Na zdrowie” 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje utwory Kochanowskiego * wypowiada się na temat: tytułów, budowy wierszy, środków stylistycznych * czyta utwory, stosując współczesną polszczyznę * wypowiada się na temat ponadczasowego charakteru fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycję dotyczącą sposobu realizacji filmowej wersji wybranej fraszki; prezentuje wyniki pracy indywidualnej bądź grupowej * tworzy fraszkę na dowolny temat 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
<p>Temat 57. <i>Jak korzystać ze słownika frazeologicznego?</i> s. 140</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady korzystania ze słowników * wyjaśnia znane powszechnie frazeologizmy * pracuje w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady sytuacji do wybranych frazeologizmów * łączy związki z właściwymi ilustracjami 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia budowę hasła słownikowego * wymyśla przysłowia, które wraz z grupą przedstawi innym drużynom w postaci KALAMBURÓW 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje z kolegami krótki skecz będący ilustracją wybranego przysłowia lub powiedzenia (dozwolona zmiana frazeologizmu lub jego znaczenia; źródło – zadanie dodatkowe s. 141) 	<ul style="list-style-type: none"> * w formie dowolnej (np. kartki do losowania, prezentacja multimedialna) przygotowuje konkurs polegający na uzupełnianiu różnych frazeologizmów
<p>Temat 58. <i>Powtórzenie wiadomości na temat przysłówka.</i> s. 142</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje przysłówek * układa zdania z wybranymi przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> * stopniuje przysłówek, nazywa rodzaj stopniowania 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy przysłówki od przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje zasady zachowania się w miejscach publicznych z użyciem przysłówek 	
<p>Temat 59. <i>Jak powstają legendy? Poznajemy opowieść Wandy Chotomskiej o Lechu, Czechu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanej legendy * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o roli narratora w legendzie * analizuje sposób przedstawienia w utworze wydarzenia historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia symboliczne znaczenie elementów świata przedstawionego w legendzie * wyjaśnia pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje różnicę między widowiskiem edukacyjnym „Lech, Czech i Rus” a legendą w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat miejsc związanych z legendą; uwzględnia inne teorie

<i>i Rusie.</i> s. 143		rycznego ważnego dla kraju	nazwy pierwszej stolicy Polski	* redaguje opowieść o legendarnych początkach jakiejś miejscowości	związane z pochodzeniem nazwy miasta
Tematy 60 i 61. <i>Opowieść o legendarnej władczyni Wandzie.</i> s. 148	* odtwarza treść dwóch wersji opowieści * wskazuje podobieństwa i różnice * bierze udział w zabawie w głuchy telefon	* wymienia cechy gatunkowe legendy * tworzy charakterystykę bohaterki	* tworzy argumenty do wypowiedzi odtwórczyni roli Wandy * wyjaśnia przyczynę powstawania różnych wersji legend (po analizie zabawy)	* wymyśla dalszy ciąg legendy, uwzględniając elementy fantastyczne * przygotowuje listę zabawnych nazw polskich miejscowości	* prezentuje treść innych krakowskich legend
Temat 62. <i>Ćwiczmy poprawne użycie zaimków w zdaniu.</i> s. 154	* wskazuje w zdaniach zaimki i zauważa ich różne formy	* odmienia zaimki przez przypadki * stosuje poprawne formy zaimków * eliminuje powtórzenia, stosując zaimki	* zna i stosuje zasady dotyczące użycia dłuższych i krótszych form zaimków	* tworzy dialog, używając zaimków * rozpoznaje rodzaje zaimków	
Temat 63. <i>Legenda – skarbnica pamiątek przeszłości.</i> s. 157	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * wykonuje plakat pt. „Legenda – skarbnica pamiątek przeszłości”	* wymienia elementy historyczne, prawdopodobne i fantastyczne	* odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej i podaje przykłady * wybiera najważniejsze informacje z notki biograficznej	* wskazuje na mapie Polski miejsca, z którymi wiążą się jakieś legendy; opowiada jedną z nich * wypowiada się na temat znaczenia legend dla narodu	* przygotowuje grę planszową „Śladami polskich legend”
Temat 64. <i>Przymyki – nieodmienne części mowy.</i> s. 159	* określa za pomocą przymyków położenie przedmiotu * rozpoznaje przymek	* tworzy poprawne formy wyrażen przymykowych, opisując sytuację przedstawioną na ilustracji	* zna i stosuje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni przymyków złożonych * określa formę rze-	* wskazuje poprawne formy wyrażen przymykowych	

			czownika wchodzącego w skład wyrażenia przyimkowego		
Tematy 65, 66 i 67. <i>Zjazd gnieźnieński na kartach kroniki i powieści. Redagujemy fragment powieści historycznej.</i> s. 161	<ul style="list-style-type: none"> * po przeczytaniu tekstu wymienia najważniejsze wydarzenia, postaci historyczne * odróżnia dialog od monologu * charakteryzuje bohaterów * rozróżnia rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> * określa elementy świata przedstawionego w obu tekstach * ustala kolejność zdarzeń * wyjaśnia cel napisania kroniki * wypowiada się na temat narratora i zdarzeń tworzących wątek główny 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej/ kroniki i wyjaśnia, jaki jest cel ich pisania * wypowiada się na temat wiedzy autora tworzącego utwory z tłem historycznym odnośnie do opisywanych czasów 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia znanych polskich kronikarzy i wyjaśnia, jaką rolę w historii spełniły ich zapisy * wypowiada się na temat oceny zapisu zdarzeń z perspektywy czasu * redaguje fragment powieści historycznej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat zjazdu gnieźnieńskiego
Temat 68. <i>Jakie funkcje pełnią w zdaniu spójniki?</i> s. 174	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje spójnik i wie, jaka jest jego funkcja w zdaniu * wymienia najczęściej używane spójniki 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady interpunkcyjne dotyczące stawiania przecinków przed spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> * uzupełnia tekst właściwymi spójnikami * układa zdania opisujące ilustrację, używając spójników 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje krótką rymowaną dotyczącą spójników i zasad interpunkcyjnych z nimi związanych 	
Temat 69. <i>Uczymy się korzystać ze słownika terminów literackich.</i> s. 176	<ul style="list-style-type: none"> * wie, czym jest termin literacki * zna zastosowanie słownika terminów literackich i sprawnie się nim posługuje * relacjonuje treść tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * klasyfikuje bohaterów tekstu zgodnie z podanym hasłem słownikowym (bohater pozytywny/ negatywny) 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia budowę hasła słownikowego, wyjaśnia znaczenie skrótów 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sposobach wykorzystania słownika do nauki języka polskiego 	
Temat 70 i 71. <i>Poetyckie wspomnienie z dzieciństwa w wierszu</i>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie tekstu, w dowolnej formie, redaguje notatkę na 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje krótki wpis do pamiętnika * analizuje budowę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plan wycieczki do Krzemieńca z opisem znaj- 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości

<p>Juliusza Słowackiego „W pamiętniku Zofii Bobrówny”. s. 182</p>	<p>temat wiersza * wykonuje ilustrację przedstawiającą ojczyznę opisaną w wierszu</p>	<p>temat Juliusza Słowackiego * opisuje obrazy poetyckie ukazane w wierszu</p>	<p>wiersza, rozpoznaje środki stylistyczne * konfrontuje życiorys Juliusza Słowackiego z opisem ojczyzny w wierszu (emigracja)</p>	<p>dujących się tam zabytków, w tym miejsc związanych z Juliuszem Słowackim</p>	<p>Juliusza Słowackiego</p>
<p>Temat 72. Wykrzyknik i partykuła. Powtórzenie. s. 185</p>	<p>* rozpoznaje w tekście wykrzyknik i partykułę * uzupełnia zdania w/w częściami mowy</p>	<p>* wskazuje funkcję wykrzyknika i partykuły w zdaniu * zapisuje wykrzykniki wyrażające w komiksie dźwięki lub emocje</p>	<p>* zna i stosuje zasadę dotyczącą pisowni partykuły z czasownikiem lub inną partykułą</p>	<p>* tworzy komiks pt. „Wykrzyknik i partykuła na wyprawie w nieznane”</p>	
<p>Tematy 73 i 74. Warto czerpać z tradycji. s. 188</p>	<p>* podaje skojarzenia ze słowem: „tradycja” * opisuje ilustrację * opowiada o przedmiocie, który kojarzy mu się z tym słowem</p>	<p>* tworzy definicję słowa: „tradycja” * wymienia przykłady tradycji; uzupełnia schemat</p>	<p>* wypowiada się na temat tradycji kultywowanych w domu, rodzinie, okolicy i ich znaczeniu dla ludzi, narodu * opisuje ulubiony zwyczaj</p>	<p>* redaguje opowiadanie o człowieku, który zerwał z tradycją * przygotowuje folder reklamujący ciekawe święto, zwyczaj, tradycję w regionie</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat zwyczajów np. świątecznych związanych z jakimś krajem</p>
<p>Temat 75. Jakie obawy przed spotkaniem z bliskimi ma Ela-Sanela? s. 190</p>	<p>* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego</p>	<p>* ustala kolejność zdarzeń * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki</p>	<p>* wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu i na ich podstawie formułuje argumenty * redaguje tekst ze świadomością celu (rada na obawy bohaterki przed spotkaniem z bliskimi)</p>	<p>* wypowiada się na temat tradycji, kultury innych narodów i konieczności ich poznawania</p>	<p>* bierze udział w dyskusji na temat tolerancji we współczesnym świecie i różnorodności kulturowej</p>

<p>Temat 76. <i>Pracujemy nad spójnością tekstu.</i> s. 193</p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat tekstu * nadaje tytuły poszczególnym częściom 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje spójny tekst z podanych wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje tekst pod kątem spójności * porządkuje wypowiedź, zwracając uwagę na spójność 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje korekty tekstu kolegów * wypowiada się na temat sposobów tworzenia spójnej wypowiedzi 	
<p>Tematy 77, 78 i 79. <i>Adam Mickiewicz – poeta zapatrzony w tradycję. Śladami obyczajów szlacheckich – polowanie na niedźwiedzia.</i> s. 196</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wysłuchanych fragmentów tekstu * analizując planszę dotyczącą A. Mickiewicza, zapisuje krótką notkę biograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje informacje na temat wydarzeń i bohaterów * redaguje streszczenie * opisuje plakaty 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje utwór, wskazuje środki stylistyczne i elementy tworzące jego rytm * tworzy tekst reklamy zachęcającej do ochrony przyrody i zagrożonych gatunków zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania do wywiadu z Mickiewiczem * wypowiada się na temat sposobów ochrony przyrody i praw zwierząt * ocenia komiksowe przedstawienie wydarzeń, porównuje je z własnym plastycznym wyobrażeniem przedstawionych scen 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości A. Mickiewicza
<p>Temat 80. <i>Polowanie z obiektywem – redagujemy opis przeżyć.</i> s. 202</p>	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis wybranej fotografii * nazywa emocje, które wzbudza w nim zdjęcie 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystując wybrane zdjęcie, redaguje opis sytuacji, w której udało się ją zrobić 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis przeżyć wewnętrznych w chwili spotkania z wybranym zwierzęciem z fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie z opisem sytuacji i przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy prezentację multimedialną pt. „Zachwycająca przyroda Polski”
<p>Temat 81 i 82. <i>Niezwykły koncert Wojskiego – omawiamy fragment „Pana Tadeusza”</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się wrażeniami na temat wysłuchanej gry na rogu * selekcjonuje najważniejsze informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wysłuchanego fragmentu epepei; dzieli się wrażeniami * pracuje w grupie, 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje wywiad z Wojskim * formułuje argumenty * analizuje wiersz; wskazuje środki styli- 	<ul style="list-style-type: none"> * projektuje plakat promujący trasę koncertową * pełni funkcję redaktora naczelnego gazety 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego, wykorzystując posiadaną na ten temat wiedzę

A. Mickiewicza. s. 204	z tekstu	wykonując przydzielone zadania	styczne		
Temat 83. <i>Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy.</i> s. 208	* wyszukuje w tekście wyrazy z przeczeniem „nie” * rozpoznaje niektóre części mowy	* zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z różnymi częściami mowy * uzasadnia pisownię łatwiejszych przykładów	* sprawnie posługuje się zasadą ortograficzną * wyjaśnia zasadę pisowni „nie” z dowolną częścią mowy	* tworzy tekst dyktanda z wykorzystaniem poznanej zasady	
Tematy 84 i 85. <i>Uczymy się pisać sprawozdanie.</i> s. 210	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu, wskazując autora, wydarzenia, odczucia * pisze krótkie sprawozdanie	* wymienia elementy charakterystyczne dla sprawozdania * ustnie relacjonuje przebieg wybranego wydarzenia szkolnego	* redaguje sprawozdanie według podanego schematu * tworzy bank słów określających następstwo czasowe	* wypowiada się na temat przygotowanych prac kolegów; wskazuje ewentualne elementy brakujące w pracy	* wciela się w rolę sprawozdawcy, np. sportowego, relacjonującego przebieg meczu, skoków narciarskich itp.
Temat 86. <i>Świąteczne tradycje zawarte w przepisach.</i> s. 212	* czytając instrukcję, wykonuje ozdobę choinkową * wypowiada się na temat przeczytanych przepisów	* wymienia przykłady instrukcji, omawia ich budowę i wskazuje zastosowanie * zapisuje przepis na ulubioną potrawę świąteczną	* porównuje sposób zapisu instrukcji i przepisu (elementy językowe i graficzne)	* redaguje opowiadanie twórcze o tematyce świątecznej/ przepis na udane święta/ pamiątnik-relację itp.	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat polskich zwyczajów świątecznych
Temat 87. <i>Piszemy życzenia z różnych okazji.</i> s. 215	* wymienia okazje, w których przesyłamy komuś życzenia	* wskazuje różnicę między treścią życzeń a okazjami, z których się je przesyła; między życzeniami prywatnymi i oficjalnymi	* redaguje treść życzeń z dowolnej okazji i dla dowolnego adresata (prywatne i oficjalne)	* wypowiada swoje zdanie na temat współczesnego sposobu składania życzeń (przesyłanie śmiesznych wierszyków, e-sesmesów, e-maili)	* przygotowuje „Koncert słowno-muzycznych życzeń dla koleżanek i kolegów z klasy”
Temat 88 i 89.	* opowiada o zwyczajach	* uczestniczy w zabawach	* tworzy notatkę na	* pełni rolę redaktora	* tworzy numer gazetki

<i>W redakcji primaaprilisowej gazetki szkolnej. s. 217</i>	jach primaaprilisowych * relacjonuje treść przeczytanego tekstu * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania	wie polegającej na odgadywaniu związków frazeologicznych związanych ze słowem „żart”; wyjaśnia znaczenia niektórych z nich * rozpoznaje rodzaj tekstu * układa pytania	temat pochodzenia zwyczaju opisanego w tekście * wyszukuje informacje na temat primaaprilisowych żartów charakterystycznych dla Polski	naczelnego gazetki poświęconej primaaprilisowym żartom	szkolnej, w której znajdują się artykuły związane z polskimi tradycjami
<i>Tematy 90 i 91. Rycerski tatuś – czytamy fragment książki Małgorzaty Musierowicz. s. 220</i>	* opowiada treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* na podstawie fragmentów tekstu określa cechy ojca i nazywa przeżycia bohaterki * stosuje synonimy * wskazuje zaimki * na podstawie komiksu redaguje sprawozdanie	* określa rolę narratora * analizuje hasło słownikowe i ustala, w jakim znaczeniu użyty został jeden z wyrazów * redaguje notatkę * pisze tekst życzeń oficjalnych * rozwija wypowiedź bohaterów, dodając wybrane części mowy	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki tekstu	
<i>ZANURZENI W HISTORII</i>					
<i>Temat 92. Słowa są twoją wizytówką. s. 224</i>	* omawia sytuację przedstawioną na planszy * na podstawie zachowań bohaterów wnioskuję o sytuacji	* wskazuje niekulturalne wypowiedzi * uczestniczy w scenkach dramowych przedstawiających przykłady różnych zachowań	* tworzy zasady kulturalnej rozmowy * tworzy komiks pt. „Magia słów”	* używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej * wyraża zdanie na temat używania wulgaryzmów	* konfrontuje sytuację przedstawioną na planszy z własnymi doświadczeniami
<i>Tematy 93 i 94. Średniowieczni rycerze.</i>	* opowiada treść przeczytanego tekstu * rozpoznaje wywiad	* na podstawie tekstu i wiadomości z lekcji opracowuje zakładkę	* tworzy listę pytań, które chciałby zadać średniowiecznym	* przypomina wiadomości z lekcji historii na temat średniowiecza	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat średniowiecz-

s. 226	i zna sposób zapisu tej formy wypowiedzi * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania	strony internetowej poświęconą rycerstwu	rycerzom * podaje propozycje innych tematów, które mogłyby się znaleźć na projektowanej stronie		nego rycerstwa i znanych rycerzy
Temat 95. <i>Opisujemy witraż.</i> s. 231	* określa temat witraża, opisuje przedstawioną postać	* korzystając z zamieszczonych fragmentów słownika, wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów przedstawionych na witrażu	* wchodzi w rolę i opisuje swoje wrażenia związane z witrażem	* wypowiada się na temat funkcji witraży w średniowieczu * wykonuje projekt witrażu związanego z omawianym utworem	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat tworzenia witraży; najslawniejszych dzieł tego typu w Polsce i za granicą
Tematy 96 i 97. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i> s. 232	* rozpoznaje zdanie pojedyncze, orzeczenie i podmiot * rysuje wykres krótkiego zdania pojedynczego	* dostrzega zależność między formą orzeczenia i podmiotu * w prostych przykładach wskazuje wyraz nadrzędny i podrzędny * wykonuje wykres zdania pojedynczego * nazywa wszystkie części zdania	* wskazuje związki wyrazowe w zdaniu, grupę podmiotu i orzeczenia * wie, na czym polega swobodny szyk wyrazów w języku polskim	* wskazuje szeregi w zdaniu i tworzy przykłady zdań według podanych schematów, stosując znaną zasadę ortograficzną * tworzy zdanie do wykresu	
Tematy 98 i 99. <i>Zawisza Czarny – niezapomniany rycerz.</i> s. 237	* opowiada treść przeczytanego tekstu * podaje kilka informacji o tytułowym bohaterze	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście i rozumie ich wzajemną zależność * tworzy w dowolnej formie notatkę graficzną dotyczącą bohatera	* na podstawie fragmentów tekstu wskazuje cechy bohatera * samodzielnie redaguje charakterystykę postaci, pamiętając o planie wypowiedzi	* przygotowuje materiał do konferencji prasowej z Zawiszą Czarnym; pełni jedną z ról	* przygotowuje informacje na temat Zawiszy Czarnego (uwzględniając obraz Jana Matejki pt. „Bitwa pod Grunwaldem”)
Tematy 100 i 101. <i>Relacja z turnieju</i>	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych	* wskazuje cechy charakterystyczne komiksu	* wymienia cechy dobrej relacji prasowej	* przygotowuje relację z dowolnej imprezy	* przygotowuje w dowolnej formie informa-

<i>rycerskiego.</i> s. 243	w komiksie * nadaje tytuły ilustracjom * pracuje w grupie	* ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	* wspólnie z kolegami tworzy tekst relacji z turnieju rycerskiego i wciela się w rolę sprawozdawcy	sportowej i prezentuje ją kolegom * wyraża ocenę o prezentacjach kolegów	cje na temat turniejów rycerskich organizowanych w średniowieczu (bądź grup rekonstrukcyjnych)
Temat 102. <i>Rodzaje podmiotów w zdaniu.</i> s. 246	* rozpoznaje podmiot w zdaniu * dostrzega różnicę w sposobie wyrażania podmiotu	* rozpoznaje część mowy, którą został wyrażony podmiot * rozpoznaje zdania bezpodmiotowe	* określa rodzaj podmiotu w zdaniu * określa formy gramatyczne części mowy, która wyraża podmiot	* tworzy zdania z różnymi rodzajami podmiotów oraz zdania bezpodmiotowe	
Temat 103. <i>Każdy się czegoś boi – wiersz Joanny Kulmowej.</i> s. 249	* wypowiada się na temat sytuacji, w których odczuwa strach * określa temat wiersza	* rozpoznaje w tekście osobę mówiącą, adresata utworu * wskazuje środki stylistyczne * rozpoznaje anaforę	* rozpoznaje związki frazeologiczne związane ze strachem (kalambury) * objaśnia dosłowne i przenośne znaczenia słów	* interpretuje główną myśl utworu * wyraża swoje zdanie na temat roli strachu, lęku, odwagi, brawury w życiu człowieka	* redaguje pracę, interpretując słowa Marka Twaina na temat odwagi, podając przykład bohatera literackiego lub filmowego, który zapanował nad swoim strachem
Tematy 104 i 105. <i>Co zrobić, by obudzić śpiących rycerzy?</i> s. 250	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze * wskazuje cechy gatunkowe legendy * pracuje w grupie	* wskazuje elementy świata przedstawionego * ustala kolejność zdarzeń	* wypowiada się na temat zagrożeń dla ludzkości w obecnych czasach * redaguje tekst zachęcający turystów do odwiedzenia miejsc związanych z legendą	* wskazuje wartości ważne dla bohatera tekstu * redaguje przesłanie zawarte w piosence Czesława Niemena pt. „Dziwny jest ten świat”	* opracowuje trasę wycieczki po Zakopanem pn. „Śladami tatrzańskich legend”
Temat 106. <i>Rodzaje orzeczeń</i>	* rozpoznaje orzeczenie w zdaniu	* rysuje wykresy zdań pojedynczych	* określa rodzaj orzeczenia w zdaniu	* tworzy zdania z różnymi rodzajami	

<i>w zdaniu. s. 254</i>	* dostrzega różnicę w sposobie wyrażania orzeczenia		* dopasowuje zdania do wykresów	orzeczeń	
Temat 107. <i>Jakimi zasadami powinien się kierować harcerz?</i> s. 257	* ustala, co jest treścią wypowiedzi osoby mówiącej w utworze * omawia wybrane prawo harcerza * posługuje się terminami: strofa, wers, rym	* określa bohatera zbiorowego * interpretuje tekst, wyjaśniając znaczenie obietnicy	* w wypowiedzi dotyczącej postawy harcerza posługuje się odpowiednimi cytatami * wymienia cechy charakterystyczne hymnu * wskazuje wspólne treści między prawem harcerskim a informacjami dotyczącymi symboli	* porównuje zachowanie harcerza i rycerza * opisuje wybrane prawo harcerskie, które chciałby wcielić w życie	* przygotowuje w dowolnej formie krótką wypowiedź na temat harcerstwa: jego historii, roli w czasie II wojny światowej i współczesnej działalności
Temat 108. <i>Rozmawiamy o Mikołaju Koperniku, który „zatrzymał Słońce i poruszył Ziemię”.</i> s. 259	* opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu * podaje kilka informacji o Mikołaju Koperniku	* opisuje obraz przedstawiający naukowca; wskazuje elementy wspólne z wierszem * wybiera cytat z wiersza, który mógłby być tytułem obrazu	* na podstawie wiersza podaje cechy Mikołaja Kopernika * zapisuje działania astronoma w różnych częściach dnia * wymyśla kilka pytań, które chciałby zadać Kopernikowi	* wypowiada się na temat cech naukowca, które pomagają mu w codziennej pracy * omawia znaczenie odkryć naukowych dla rozwoju ludzkości * opowiada o osiągnięciach naukowców	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i osiągnięć naukowych Mikołaja Kopernika
Temat 109. <i>Przydawka i sposoby jej wyrażania.</i> s. 261	* wskazuje określenia rzeczowników * rozpoznaje przydawkę i wie, jakimi częściami mowy może być wyrażona	* opisuje ilustrację, używając przydawek * wskazuje przydawki w tekście * rysuje wykres zdania pojedynczego	* dobiera właściwe przydawki do rzeczowników	* układa zdania do wykresów * tworzy zdania z przydawkami wyrażonymi różnymi częściami mowy	
Temat 110.	* opowiada treść	* określa elementy	* wypowiada się na	* tworzy wypowiedź	* w dowolnej formie

<p>Jakie reakcje wzbudzają eksperymenty wielkiego naukowca? s. 264</p>	<p>przeczytanego tekstu * opisuje fotografie zamieszczone w podręczniku</p>	<p>świata przedstawionego * układa plan wydarzeń * tworzy tytuły do fotografii zamieszczonych w podręczniku</p>	<p>temat reakcji osób obserwujących eksperymentowanie naukowca * redaguje opis przeżyć wewnętrznych świadka eksperymentu Tesli * formułuje wnioski</p>	<p>na temat: osiągnięć naukowca, którego uważa za najważniejszego odkrywcę w dziejach ludzkości/ wynalazku, który może zrewolucjonizować świat lub artykuł do lokalnej gazety na temat osiągnięć Tesli</p>	<p>przygotowuje informacje o życiu i osiągnięciach naukowych Nikoli Tesli</p>
<p>Temat 111. Życie Marii Skłodowskiej-Curie i Piotra Curie jako obraz poświęcenia się dla nauki. s. 267</p>	<p>* opowiada treść przeczytanego tekstu * tworzy notatkę w formie graficznej * opisuje zdjęcia ukazane w podręczniku i odwołuje się do sytuacji w tekście</p>	<p>* wymienia pozytywne i negatywne skutki pracy naukowca * tworzy projekt koszulki „Skłodowska-superbohaterka”</p>	<p>* wyjaśnia motywy postępowania naukowców * uczestniczy w dyskusji na temat finansowania naukowców i zagrożeń z wykorzystywania niebezpiecznych substancji</p>	<p>* tworzy listę najbardziej wpływowych kobiet wszech czasów/ listę najważniejszych odkryć naukowych * prezentuje pomysły na promocję wiedzy o wielkich naukowcach</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat osiągnięć naukowych Marii Skłodowskiej-Curie i jej męża Piotra</p>
<p>Temat 112. Rodzaje okoliczników. s. 272</p>	<p>* wskazuje określenia czasownika w zdaniu * tworzy okoliczniki z pomocą pytań</p>	<p>* dopisuje do czasownika kilka okoliczników * wskazuje okoliczniki w tekście * rysuje wykres zdania pojedynczego</p>	<p>* ustala rodzaj okolicznika * opisuje obraz, używając kilku różnych okoliczników</p>	<p>* układa zdania do wykresów * tworzy zdania z różnymi rodzajami okoliczników</p>	
<p>Temat 113. Dosłowne i metaforyczne odczytanie wiersza Marcina Bryczyńskiego pt. „Matematyk”. s. 275</p>	<p>* omawia treść wiersza * wypowiada się na temat ulubionego przedmiotu i uzasadnia zdanie * opisuje ilustrację</p>	<p>* opisuje osobę mówiącą w wierszu, jej zajęcia i plany * wie, czym jest wyraz wieloznaczny i podaje przykłady</p>	<p>* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie * omawia pomysł wykorzystany do napisania utworu * analizuje budowę wiersza, środki poetyckie</p>	<p>* tworzy opowiadanie związane z obrazem W. Kandinskiego pt. „Kompozycja VIII” * wypowiada się na temat cech odkrywcy, pomagających mu osiągnąć sukces</p>	<p>* tworzy wiersz o ulubionym przedmiocie, wykorzystując pomysł utworu poznanego na lekcji</p>

Temat 114. <i>Części zdania – dopełnienie.</i> s. 277	* wskazuje określenia czasownika w zdaniu * odmienia rzeczownik przez przypadki	* do czasownika dopisuje kilka dopełnień * wskazuje dopełnienia w tekście * rysuje wykres zdania pojedynczego	* ustala, czym jest wyrażone dopełnienie * rozpoznaje dopełnienie bliższe i dalsze	* układa zdania do wykresów * tworzy zdania z dopełnieniami bliższymi i dalszymi	
Temat 115. <i>Interpunkcja zdania pojedynczego.</i> s. 279	* wymienia znaki interpunkcyjne * omawia zasadę dotyczącą użycia przecinków	* wyszukuje w tekście zdania, które pasują do omawianych zasad ortograficznych	* uzasadnia użycie przecinka w zdaniach * uzupełnia zdania powtórzonymi spójnikami i uzasadnia użycie bądź brak spójnika	* układa zdania do podanych schematów; uzasadnia użycie spójnika	
Temat 116. <i>Do boju z pieśnią na ustach.</i> s. 282	* określa tematykę utworu * dostrzega cechy piosenki (zwrotka, refren)	* wyszukuje w tekstach fragmenty dotyczące codzienności partyzantów, ich cech oraz przyrody	* wskazuje cel tworzenia pieśni patriotycznych i określa ich rolę w codziennym życiu żołnierzy	* redaguje fragment pamiętnika partyzanta, wykorzystując obrazy poetyckie przedstawione w tekście lub przez siebie wymyślone	* przygotowuje prezentację lub śpiewnik pieśni patriotycznych/ informację o działaniach partyzantów w czasie II wojny światowej
Tematy 117 i 118. <i>Bohaterstwo żołnierzy z Westerplatte w wierszu Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego.</i> s. 285	* przedstawia sytuację opisaną w wierszu * wskazuje bohatera tekstu	* opowiada o bohaterach i ich losach oraz sposobie przedstawienia żołnierzy w tekście	* wskazuje cechy legendy w utworze * redaguje tekst legendy inspirowanej wydarzeniami przedstawionymi w tekście	* redaguje notatkę zawierającą analizę i interpretację wiersza, a także odwołującą się do wydarzeń historycznych związanych z Westerplatte	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat obrony Westerplatte we wrześniu 1939 roku
Temat 119. <i>Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat.</i> s. 287	* opowiada o przeczytanym tekście * wymienia elementy świata przedstawionego	* dzieli się wrażeniami na temat przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdarzeń	* ocenia zachowania bohaterów * redaguje opis sytuacji * planuje film będący adaptacją fragmentu	* interpretuje cytat z Talmudu w odniesieniu do sytuacji bohaterów * rozważa postanowienie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat laureatów i kryterium przyznawania tytułu Sprawiedliwy

	* wykonuje pracę o charakterze antywojennym	* określa nastrój bohaterów	powieści * wypowiada się na temat skutków wojny dla ludzkości	nie Stelli, uzupełniając drzewko decyzyjne	wśród narodów świata/informację o działalności Ireny Sendlerowej
Temat 120. <i>Poznajemy najmłodszą laureatkę Pokojowej Nagrody Nobla.</i> s. 292	* opowiada treść tekstu * opisuje sytuacje przedstawione na zdjęciach	* podaje informacje o bohaterce tekstu, jej cechach, działaniach, i efektach decyzji * wykonuje plakat promujący powszechną edukację dzieci i młodzieży	* omawia zasady tworzenia bloga * redaguje pytania do bohaterki * wymyśla nagłówki prasowe o ważnych wydarzeniach z życia dziewczynki	* wymienia skutki braku edukacji dzieci * redaguje tekst dotyczący powszechnej edukacji dzieci na świecie, nadający się na forum społecznościowe	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Nagrody Nobla i polskich noblistów
Temat 121. <i>Korzystaj ze słowników!</i> s. 295	* zna zasady korzystania ze słowników * wyszukuje hasła w słownikach * pracuje w grupie	* analizuje objaśnienia haseł * wyszukuje w hasłach wskazane informacje	* redaguje tekst informacyjno-naukowy	* wymyśla nieistniejące słowo i tworzy jego definicję słownikową	
Tematy 122 i 123. <i>W walce o wolność.</i> s. 296	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opowiada o wydarzeniach fabuły i ustala kolejność zdarzeń * charakteryzuje bohaterów utworu	* pisze relację z przebiegu manifestacji * ocenia zachowanie bohaterów i uzasadnia swoje zdanie	* opisuje zdjęcia stanowiące fotograficzny komentarz do artykułu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat stanu wojennego i NSZZ Solidarność
Tematy 124 i 125. <i>O tym, jak w „Bajkach robotów” maszyna cyfrowa walczyła ze smokiem.</i> s. 302	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w opowiadaniu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wymienia cechy charakterystyczne utworów fantastycznonaukowych * wypowiada się na temat tytułu utworu * redaguje ramowy plan	* określa tematykę i problematykę utworu * opisuje świat przedstawiony w utworze * zapisuje wyrazy należące do języka naukowego, dzieląc je na	* wypowiada się na temat książek, filmów i gier komputerowych o tematyce fantastycznonaukowej i porównuje je z literaturą fantasy	* tworzy własną wersję opowiadania fantastycznonaukowego

		wydarzeń	istniejące i wymyślone * wybiera przysłowie pasujące do opowiadania i uzasadnia swój wybór	* redaguje dalszy ciąg opowieści o rządach króla Poleandra Partobona	
Temat 126. <i>Wyrazy poza związkami w zdaniu.</i> s. 308	* rozpoznaje w wypowiedziach części mowy * nazywa części zdania * rozpoznaje zdanie pojedyncze	* rysuje wykres zdania pojedynczego * wskazuje związki wyrazowe, wyraz nadrzędny i podrzędny * dostrzega wyrazy poza związkami w zdaniu	* wymienia części mowy należące do wyrazów poza związkami w zdaniu * uzupełnia zdania poprawnymi słowami * używa znaków interpunkcyjnych	* tworzy wypowiedź zawierającą wyrazy poza związkami w zdaniu i poprawnie posługuje się zasadą interpunkcyjną	
Temat 127. <i>Trudna droga do poznania siebie ukazana we fragmencie „Córki Czarownicy” Doroty Terakowskiej.</i> s. 310	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * określa elementy świata przedstawionego * opisuje ilustrację zamieszczoną w podręczniku	* gromadzi słownictwo opisujące główną bohaterkę * przedstawia nazwisko aktorki, która mogłaby zagrać rolę Luella i uzasadnia wybór	* analizuje na podstawie tekstu zachowanie bohaterki na poszczególnych etapach życia * określa rolę miejsca akcji	* wymienia korzyści, jakie daje wolontariat * opowiada o osobach, instytucjach bezinteresownie świadczących pomoc * wypowiada się na temat swoich doświadczeń związanych z omawianym tematem	* wypowiada się na temat całej powieści
Tematy 128 i 129. <i>Nie bądź ludożercą!</i> s. 316	* definiuje słowo: ludożerca * opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu * recytuje wiersz * tworzy receptę na znieczulicę	* wyszukuje elementy łączące ilustrację z wierszem * dostrzega sposób zapisu tekstu * opisuje postępowanie „ludożerców” * wskazuje obrazy	* charakteryzuje podmiot liryczny * wypowiada się na temat uznania wiersza za protest przeciwko znieczulicy * przygotowuje scenkę dramową inspirowaną	* redaguje list do współczesnych ludożerców * wypowiada się na temat „mowy nienawiści”	* przygotowuje prezentację osoby/instytucji, której działania mogą być odpowiedzią na apel zawarty w wierszu

		poetyckie odnoszące się do ich zachowania	wierszem * analizuje zapis wiersza, wymienia środki stylistyczne		
Tematy 130 i 131. Husaria – duma Rzeczypospolitej Obojga Narodów. s. 318	* przedstawia treść artykułu * gromadzi informacje na temat husarii * redaguje opis rzeźby * redaguje krótki list oficjalny	* rozpoznaje rodzaj tekstu * redaguje notatkę na temat artykułu * wyszukuje argumenty mówiące o wartości bojowej husarii * rysuje wykres zdania pojedynczego; nazywa części zdania	* wyszukuje zdania pełniące funkcję opinii * rozpoznaje rodzaj podmiotu * wskazuje zdanie bezpodmiotowe * wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	* redaguje list oficjalny do władz gminy z prośbą o honorowy patronat nad szkolną wystawą poświęconą husarii	
ZANURZENI W FANTAZJI					
Temat 132 i 133. O czym powinien pamiętać każdy przemawiający? s. 320	* analizuje sytuację ukazaną na planszy * opowiada o przedstawionej sytuacji, odwołując się do własnych doświadczeń	* omawia wskazówki, którymi powinna się kierować osoba przemawiająca * redaguje krótkie przemówienie	* redaguje dłuższe przemówienie z okazji zakończenia roku szkolnego i wygłasza tekst z odpowiednią intonacją	* rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady * wypowiada się na temat przemówień kolegów	* wypowiada się na temat znanych osób, które świetnie przemawiają, i takich, które mają z tym problem
Temat 134. Piszemy dedykacje i podziękowania. s. 322	* wskazuje nadawcę, adresata dedykacji i podziękowań oraz okazję, z jakiej zostały napisane * bierze czynny udział w klasowym „Święcie	* wskazuje teksty mające charakter oficjalny i nieoficjalny * omawia sposób redagowania tekstów	* redaguje podziękowanie i dedykację z różnych okazji, stosując odpowiedni styl komunikacyjny	* wyszukuje cytaty, które można wykorzystać podczas pisania tekstów z różnych okazji	* tworzy ilustrowaną księgę „Złoty myśli”, która zawiera teksty służące do redagowania podziękowań i dedykacji

	podziękowań”				
Temat 135. <i>Codziennosc</i> <i>tematem sztuki.</i> s. 324	* odpowiada na pytania związane z obrazem * omawia treść wiersza * wraz z kolegami przygotowuje scenkę dramową pt. „Moje buty”	* wskazuje elementy łączące obraz z wierszem * wypowiada się na temat przedmiotu, który chciałby uwiecznić na swoim obrazie	* wyraża swoje zdanie na temat przedstawiania w dziełach sztuki przedmiotów codziennego użytku	* prezentuje przygotowane informacje o Vincencie van Goghu * tworzy opowiadanie związane z omawianym tematem * opowiada o znanych obrazach, na których przedstawiono zwykłe przedmioty	* wybiera obraz dowolnego malarza i pisze związany z nim wiersz * dzieli się wrażeniami z filmu „Twój Vincent”
Temat 136 i 137. <i>Dobra książka</i> <i>inspiruje.</i> s. 326	* czyta komiks z podziałem na role * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze * wykonuje ilustrację przedstawiającą bohatera literatury fantasy	* wskazuje bohaterów, miejsce i zdarzenia * układa plan wydarzeń * redaguje streszczenie tekstu	* podaje informacje o akcji i fabule fragmentu utworu * wymienia cechy literatury fantasy i wskazuje je w omawianym fragmencie	* wskazuje plusy, minusy książki i komiksu * tworzy ranking książek, filmów, gier komputerowych z gatunku fantasy	* przygotowuje dla kolegów quiz: „Co wiesz o literaturze fantasy?” * porównuje adaptację filmową z komiksem i powieścią
Temat 138. <i>Magia teatru</i> <i>w Dębowym Lesie.</i> s. 333	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w komiksie	* wypisuje działania podjęte przez jedną z bohaterek * wyjaśnia, na czym polega magia teatru	* tworzy „Bank teatralnych słówek” * wypowiada się na temat pracy osób tworzących przedstawienie teatralne	* opowiada o sztuce teatralnej, którą uważa za godną polecenia kolegom * wypowiada się na temat roli wyobraźni w odbiorze przedstawień teatralnych	* pisze fragment przedstawienia teatralnego na dowolny temat (np. „Jeden dzień z życia klasy VI”)
Temat 139 i 140. <i>Budowa zdania</i> <i>złożonego.</i>	* odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego * rozpoznaje równo-	* rozpoznaje typy zdań złożonych * rysuje wykresy zdań	* wyszukuje różne typy zdań złożonych * wymienia spójniki	* układa zdania do wykresów * stosuje zasadę inter-	

s. 338	<p>ważnik zdania</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje orzeczenie 	<p>złożonych</p> <ul style="list-style-type: none"> * do zdań nadrzędnych dopisuje podrzędne, wykorzystując zaproponowany spójnik 	<p>łączące poszczególne zdania</p>	<p>punkcyjną dotyczącą zdań złożonych</p> <ul style="list-style-type: none"> * redaguje na vloga wpis „Gramatyka na 6+” o zdaniach złożonych 	
<p>Temat 141 i 142. <i>Polscy poeci wyróżnieni Nagrodą Nobla.</i> s. 343</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia najważniejsze fakty dotyczące życia i twórczości poetów wyróżnionych Nagrodą Nobla * układa pytania dotyczące faktów z życia autora * wypowiada się na temat wybranego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje krótką notkę biograficzną noblistów * przedstawia treść wierszy * układa rozmowę obu noblistów 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * rozpoznaje zastosowane środki poetyckie * przygotowuje ilustrowany kalendarz z cytatami zaczerpniętymi z twórczości wybranego noblisty 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie inspirowane wybranym wierszem * prezentuje inną niż poetycka twórczość poetów * wypowiada się na temat interpretacji muzycznych wybranych wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje rozmowę badaczy literatury * przygotowuje prezentację multimedialną na temat wybranego noblisty
<p>Temat 143. <i>O pomysle, który przyszedł do głowy.</i> s. 348</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację ukazaną w tekście * określa tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje bohatera lirycznego * omawia pomysł poetki na napisanie wiersza * wypowiada się na temat ilustracji i wskazuje cechy wspólne 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * przedstawia wizerunek twórcy, posługując się fragmentami tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ulubionego wiersza * redaguje dialog między środkami poetyckimi * podaje pomysły dotyczące zorganizowania w szkole Światowego Dnia Poezji 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje przepis na wiersz * tworzy projekt muralu, w którym wykorzystywał fragmenty swojego ulubionego wiersza
<p>Tematy 144 i 145. <i>Wizyta w Atramentowym</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach fabuły * określa temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala kolejność zdarzeń * wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> * wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla i opisuje krainę, do której mógłby się przenieść 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli się informacjami na temat pracy przy realizacji przedsta-

<p><i>Świecie.</i> s. 350</p>	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie nad przygotowaniem projektu scenografii filmowej do przeczytanego fragmentu 	<p>temat obrazów</p> <ul style="list-style-type: none"> * wykazuje znajomość przeczytanego tekstu, wskazując zdania prawdziwe i fałszywe 	<ul style="list-style-type: none"> * posługuje się właściwą terminologią * wymyśla dalszy ciąg historii bohaterów 		<p>wienia teatralnego (prezentacja multimedialna dotycząca pracy nad przygotowaniem spektaklu)</p>
<p>Tematy 146 i 147. <i>O tym, jak Czerwony Kapturek niósł babci kilogram śledzi matjasów.</i> s. 356</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * wskazuje elementy charakterystyczne dla baśni * opisuje zachowania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść oryginalnej baśni * porównuje utwór z baśnią * dzieli się wrażeniami czytelnickimi * wskazuje zaskakujące lub zabawne fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje język utworu * redaguje brakujące fragmenty baśni 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia środki językowe zastosowane w fragmentach utworu i określa ich funkcję * wskazuje przykłady utworów (reklam, filmów, tekstów kabaretowych), w których pojawiły się baśniowe wątki 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla własną (zabawną) wersję znanej baśni i prezentuje ją na forum klasy
<p>Tematy 148 i 149. <i>Zdania złożone współrzędnie i podrzędnie.</i> s. 363</p>	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego * rozpoznaje równoważnik zdania * wskazuje orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje typy zdań złożonych * rysuje wykresy zdań złożonych * do zdań nadrzędnych dopisuje podrzędne, wykorzystując zaproponowany spójnik 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje różne typy zdań złożonych * wymienia spójniki łączące poszczególne zdania * przekształca zdania pojedyncze w złożone i na odwrót 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania do wykresów * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą zdań złożonych 	
<p>Tematy 150 i 151. <i>W krainie epiki – powtórzenie wiadomości.</i> s. 365</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia ilustracje zamieszczone na planszy * rozpoznaje kilka tytułów utworów i krótko opowiada ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia gatunki należące do epiki i podaje tytuły utworów * redaguje użytkowe formy wypowiedzi związane z omawianym tematem * wymienia różnicę między utworami 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych gatunków epickich * wskazuje różnicę między gatunkami * pisze list oficjalny do wybranego autora 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst łączący elementy świata przedstawionego z różnych utworów epickich (może mieć zmienioną fabułę) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje materiał do kalamburów (rozpoznawanie tytułów utworów epickich poznanych na lekcjach języka polskiego)

		fantastycznonaukowymi a historycznymi			
Temat 152. <i>Graficzne znaki spójności tekstu.</i> s. 370	* opowiada treść przeczytanego tekstu * odpowiada na pytania do tekstu * wymienia znaki interpunkcyjne	* omawia zapis tekstu; wskazuje tytuł i śródtytuły * wymienia i zna zasady użycia graficznych znaków spójności tekstu	* omawia najważniejsze zasady dotyczące stosowania znaków przestankowych * redaguje tekst do gazetki szkolnej na temat dowolnego filmu wyprodukowanego przez wytwórnię braci Warner	* wypowiada się na temat celowości używania graficznych znaków spójności w tekstach czytanych w internecie	* przygotowuje prezentację na temat pierwszych pokazów filmowych
Tematy 153 i 154. <i>Jak zdobyć czarodziejską piszczałkę?</i> s. 374	* opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze * określa elementy świata przedstawionego * wykonuje ilustrację do tekstu	* charakteryzuje bohaterów * określa nastrój towarzyszący zdarzeniom * uzupełnia tytuł tekstu	* wchodzi w rolę uczestnika wydarzeń i redaguje opis przeżyć wewnętrznych podczas walki * tworzy chronologiczny plan wydarzeń	* tworzy projekt gry planszowej wykorzystującej elementy świata przedstawionego przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat cech i działań bohaterów literackich, którzy podjęli walkę, aby udaremnić złe zamiary przeciwnika	* tworzy projekt gry planszowej inspirowanej przeczytanym tekstem * wypowiada się na temat całego utworu
Tematy 155 i 156. <i>Jak pokonać Czarny Młyn?</i> s. 377	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów pozytywnych i nega-	* wymienia cechy baśni * charakteryzuje bohaterów utworu, posługując się cytatami z tekstu	* dostrzega baśniowe elementy w tekście * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów, stosując narrację trzecioosobową	* wypowiada się na temat współczesnych zagrożeń (używek, pracoholizmu, uzależnień) * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów, stosując narrację	* wypowiada się na temat całego utworu

	tywnych			pierwszoosobową	
Temat 157 i 158. <i>Klasa szósta</i> <i>w repertuarze</i> <i>Teatryku Zielona Gęś.</i> s. 383	* omawia elementy świata przedstawionego w utworach * dostrzega sposób zapisu tekstu	* wypowiada się na temat wrażeń czytelnicy * inscenizuje wybrany tekst * współpracuje przy tworzeniu scenografii	* do wydarzeń przedstawionych w tekstach dopasowuje sytuacje z dnia codziennego * wypowiada się na temat reakcji i elementów zaskoczenia, które mogą wywołać te teksty	* tworzy własną scenkę inspirowaną tekstami K.I. Gałczyńskiego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś (mogą być scenki kabaretu Potem)
Tematy 159 i 160. <i>W świecie fantazji – sprawdzenie i utrwalenie wiadomości.</i> s. 386	* wypowiada się na temat przeczytanych tekstów * wskazuje rodzaj tekstu * streszcza w jednym zdaniu treść wywiadu * wypowiada się na temat treści wiersza	* dostrzega różnicę w postrzeganiu świata przez dzieci i dorosłych * wskazuje synonimy, antonimy i stosuje je w wypowiedziach * wskazuje zdjęcie pasujące do utworu i uzasadnia wybór	* wskazuje rolę ilustracji w książkach * tworzy tekst podziękowania dla wybranego artysty * uzupełnia schemat dotyczący wybranej książki omawianej na lekcjach	* pisze reklamę filmu dla dzieci i młodzieży * określa charakter tekstu * tworzy opowiadanie fantazy zainspirowane cytatem	

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 8 wraz z lekturami

W Szkole Podstawowej nr 3 w Goleniowie w roku szkolnym 2024/25

Nauczycielka: Izabela Tymińska- Wąż

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* do klasy 8. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ FILOZOFII					
Temat 1. <i>Czy lubisz filozofować?</i> <i>Wstęp do filozofii.</i> s. 7	* analizuje treść komiksu * wypowiada się na zadany temat * redaguje krótki tekst o końcu wakacji, stosując podane wyrazy	* omawia użycie wyrazów w podanym kontekście * wypowiada się na temat fragmentów dzieł sztuki umieszczonych na marginesie	* wypowiada się na temat filozofowania, snucia refleksji, bujania w obłokach itp. * komentuje opowiedziany żart	* ocenia zachowanie bohaterki po przeczytanym fragmencie książki pt. „Żuk w pudełku”	
Temat 2. <i>Co to jest filozofia?</i> s. 8	* pisze kilka zdań na temat tego, co jest w życiu najważniejsze * omawia treść przeczytanego tekstu	* zapisuje najważniejsze pytania, na które odpowiada filozofia * wymienia przykłady mitów	* tworzy hasło encyklopedyczne * podaje cechy filozofa * wypowiada się na temat komiksu	* przygotowuje projekt memu o charakterze filozoficznym	* przygotowuje kineograf (flipbook) pt. „Filozofia” lub „Filozof”
Temat 3. i 4. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w utworze Wisławy Szymborskiej „W zatrzęsieniu”.</i> s. 12	* omawia treść wiersza * wybiera ilustracje pasujące do charakteru i sposobu bycia; uzasadnia wybór * tworzy piktogram do wybranej strofy	* wymienia pytania, zadawane przez podmiot liryczny * gromadzi informacje o osobie mówiącej * wypowiada się pisemnie na temat wybranej tezy, podając argumenty	* analizuje i interpretuje tekst poetycki * omawia postawę życiową podmiotu lirycznego * rozpoznaje odmianę liryki	* prezentuje pomysł na film animowany inspirowany wierszem * tworzy rozprawkę zainspirowaną wierszem	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Wisławy Szymborskiej

<p>Temat 5. Czym jest kolokwializm? s. 16</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie kolokwializmu; podaje kilka przykładów * odróżnia kolokwializm od innych wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> * zastępuje kolokwializm odpowiednikiem z języka literackiego * rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> * zmienia treść wypowiedzi w celu usunięcia kolokwializmów * wskazuje w wierszu kolokwializmy; ma świadomość ich roli jako środka stylistycznego * rozpoznaje błędy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zjawisko powszechnego używania kolokwializmów w mediach * analizuje wypowiedź bohatera bajki – króla Juliana; w wypowiedzi wyszukuje kolokwializmy i błędy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Ilustrowany słownik najczęściej używanych kolokwializmów”
<p>Temat 6. i 7. Poznajemy poglądy Sokratesa. s. 19</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanych informacji * porządkuje punkty planu wypowiedzi Sokratesa 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie zgromadzonych informacji przygotowuje notatkę graficzną * wyjaśnia znaczenie znanego powiedzenia Sokratesa * redaguje treść przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje powody oskarżenia filozofa i wyraża swoją opinię * analizuje sposób obrony Sokratesa * zna zasady obowiązujące w tworzeniu tekstów o charakterze retorycznym 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje akt oskarżenia Sokratesa * konfrontuje poglądy filozofa ze współczesną rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat Sokratesa i znanych maksym filozofa
<p>Temat 8. i 9. Jak się wypowiadać publicznie? s. 22</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady obowiązujące podczas wystąpień publicznych * wypowiada się na forum klasy 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje w tekście elementy wystąpienia publicznego * podaje cechy dobrego mówcy 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje tekst na zaproponowany temat i wygłasza go na forum klasy 	<ul style="list-style-type: none"> * obiektywnie ocenia wystąpienia kolegów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat słynnych mówców
<p>Temat 10. Gorzka refleksja o życiu w utworze Metrodorosa. s. 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie słowa: medytacja * przedstawia treść wiersza * wie, czym jest puenta 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat rozważań (medytacji) podmiotu lirycznego, podając odpowiednie cytaty * dopasowuje dzieło malarskie do wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje argumenty uzasadniające tytuł wiersza * tworzy dalszy ciąg wiersza zgodny z inną postawą wobec świata i życia 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy dla rodziców kodeks sprzyjający osiągnięciu spokoju i równowagi w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza wywiad z urodzonym optymistą

<p>Temat 11. Redagujemy opis rzeźby „Myśliciel” s. 25</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia wrażenia związane z rzeźbą * zapisuje kilka pytań * odtwarza pozę, gesty myśliciela i innych wymyślonych rzeźb 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje na temat rzeźby * zna zasady redagowania opisu * opisuje dzieło sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje ocenę dzieła * proponuje miejsce w Polsce, gdzie można by postawić replikę dzieła i uzasadnia wybór 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie z elementami opisu rzeźby przedstawiającej Kaliope 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat twórczości Rodina
<p>Temat 12. Powtórzenie wiadomości ze składni. s. 27</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje podziału wypowiedzeń * rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone * wskazuje równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rodzaj wypowiedzeń w tekście * redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca wypowiedzenia * udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje dla rówieśników konkurs pt. „Zgadnij, co to za wypowiedzenie?” 	
<p>Temat 13. Co na temat szczęścia myślą bohaterki powieści Barbary Kosmowskiej? s. 28</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje skojarzenia ze słowem: szczęście * wypowiada się na temat tego, czym dla niego jest szczęście * z wycinków gazet tworzy kolaż „Szczęście” * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala brzmienie przysłów, wyjaśnia ich znaczenie * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki tekstu * wymienia cechy pamiętnika i dziennika 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia, czym jest szczęście dla bohaterek opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje kartkę z pamiętnika, zainspirowaną cytatem z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza sondę na temat szczęścia, opracowuje wyniki i przedstawia w klasie
<p>Temat 14. i 15. Przećwicz przed egzaminem – ćwiczenia sprawdzające. s. 31</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny; wymienia czasowniki, które go wskazują * określa rodzaj literacki * omawia tekst zagadki Sfinksa 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje znaczenie czasownika w połączeniu z innymi zwrotami * nazywa uczucia towarzyszące poznawaniu człowieka * uzupełnia tabelę częściami mowy, informującymi o zachowaniach 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy * układa zdania różnego typu z utworzonymi związkami * nazywa zjawiska fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu, wykorzystując wnioski z poprzednich zadań 	

		podmiotu lirycznego w różnych porach dnia			
Temat 16. <i>Świat dorosłych i dzieci przedstawiony we fragmencie „Małego Księcia”.</i> s. 34	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * rozpoznaje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje świat przedstawiony przez narratora * porównuje świat dzieci i dorosłych, odnosząc się do przeczytanego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje dalszą część rozmowy bohaterów, w której Mały Książę rozwija wypowiedzianą myśl 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy łączące świat dorosłych ze światem dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat dalszych przygód Małego Księcia
Temat 17. <i>Jak osiągnąć szczęście? Wskazówki Seneki.</i> s. 38	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść definicji i przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyjaśnia znaczenie wyrażenia: złoty środek 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania z wyrażeniem, nawiązując do tekstu * proponuje zachowania sprzyjające osiągnięciu szczęścia we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst informujący, czym dla współczesnego nastolatka jest szczęście * wskazuje sytuacje prezentujące stoicką postawę wobec życia 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje poglądy Seneki na temat szczęścia ze swoimi * redaguje opowiadanie pt. „Stoik” z akcją rozgrywającą się we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Seneki i stoików * wykonuje projekt plakatu pt. „Stoicki spokój”
Temat 18. <i>Stoickie rady renesansowego poety – „Pieśń IX” Jana Kochanowskiego.</i> s. 40	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wypowiada się na temat budowy tekstu, posługując się terminami: wers, strofa, rym 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje przysłowia do treści pieśni i wyjaśnia wybór * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * redaguje notatkę na temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypisuje z tekstu cytaty, które mogłyby być sentencjami; wyjaśnia ich znaczenie i proponuje odpowiedni tag * podaje argumenty na to, że podmiot liryczny prezentuje stoicką postawę wobec życia 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór Jana Kochanowskiego z innymi tekstami przygotowanymi przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat innych pieśni Jana Kochanowskiego
Temat 19., 20. i 21. <i>Redagujemy życiorys i CV. Jak napisać list motywacyjny?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia użytecznych form wypowiedzi * pisze wybrany tekst * wyszukuje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy swój życiorys, CV i list motywacyjny * analizuje zamieszczone w podręczniku przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnym edytorze tekstu pisze list motywacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * w imieniu wybranego poety/ pisarza/ bohatera literackiego pisze życiorys, CV i list motywacyjny 	

s. 42	informacje potrzebne do napisania życiorysu, CV i listu motywacyjnego w imieniu Jana Kochanowskiego				
Temat 22. <i>Szczęśliwe życie według Epikura.</i> s. 46	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wyszukuje odpowiednie informacje * opisuje płaskorzeźbę 	<ul style="list-style-type: none"> * nadaje tytuły akapitów * zgodnie z poleceniem analizuje poszczególne akapity 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje ocenę wybranej wskazówki Epikura 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje filozofię stoików i epikurejczyków; wyraża swoją ocenę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat nowoczesnych stylów życia związanych ze szczęściem (hygge, lagom, ikigai)
Temat 23. <i>Refleksje na temat ludzkiego losu we fraszkach Jana Kochanowskiego.</i> s. 49	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanych fraszek * wskazuje temat utworu * ustala zdania zgodne z treścią * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia funkcje elementów konstrukcyjnych, w tym puenty * rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki * tworzy post graficzny dla mediów społecznościowych zawierający radę życiową stoików 	<ul style="list-style-type: none"> * na osi czasu przedstawia wydarzenia z życia podmiotu lirycznego, wskazując te, które mają charakter autobiograficzny * z fragmentów układa życiowe rady stoików i epikurejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje ulotkę reklamową promującą miejsce „Pod lipą” (odnoszącą się do elementów perswazji użytych w tekście) * dostrzega związek między fraszkami a omawianymi zagadnieniami filozoficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze fraszkę na dowolny temat * przedstawia informacje na temat innych fraszek Jana Kochanowskiego
Temat 24. <i>Jak czerpać radość z każdej chwili w myśl „Pieśni XX” Jana Kochanowskiego?</i> s. 51	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * charakteryzuje podmiot liryczny * zapisuje rady udzielane przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje fragmenty pieśni, będące sentencjami, i określa ich związek ze znanymi postawami filozoficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje tematykę pieśni z innymi znanymi utworami * pisze „receptę dla chcących czerpać radość z życia” 	
Temat 25.	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między 	<ul style="list-style-type: none"> * określa typy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * do komiksu tworzy 	

<p>Powtórzenie wiadomości o zdaniach złożonych współrzędnie. s. 53</p>	<p>zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną</p>	<p>dzy zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań</p>	<p>złożonych współrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące poznanych typów zdań</p>	<p>zdania złożone różnego typu i rysuje ich wykresy</p>	
<p>Temat 26. i 27. Co potrafie przed egzaminem? s. 56</p>	<p>* omawia treść wiersza * identyfikuje rodzaj literacki * wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu * rozpoznaje rodzaje zdań</p>	<p>* za pomocą rzeczowników opisuje stan, którego doświadcza podmiot liryczny * objaśnia związek tytułu z treścią wiersza * redaguje kartkę z pamiętnika * rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo</p>	<p>* wypowiada się na temat elementów opisu krajobrazu * temat wiersza odnosi do zasad filozofii epikurejskiej * tworzy różne formy czasownika * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie”</p>	<p>* redaguje opis sytuacji * wymienia polskich laureatów Literackiej Nagrody Nobla</p>	
<p>Temat 28. i 29. Tekst literacki i jego adaptacja filmowa na przykładzie „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza. s. 58</p>	<p>* omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego</p>	<p>* rozumie, czym jest adaptacja * opisuje wystrój domu, przebieg uczty, atmosferę i zachowanie gospodarza</p>	<p>* wyodrębnia elementy dzieła filmowego * wypowiada się na temat adaptacji powieści * dostrzega zabiegi adaptacyjne zastosowane w obejrzanym fragmencie</p>	<p>* tworzy fikcyjny profil społecznościowy Petroniusza * redaguje posty ukazujące epikurejski styl życia bohatera</p>	<p>* pisze recenzję adaptacji „Quo vadis”</p>
<p>Temat 30., 31. i 32. Co jest potrzebne cynikowi do szczęścia? Redagowanie scenariusza adaptacji filmo-</p>	<p>* wymienia najważniejsze informacje dotyczące Diogenesa * omawia treść przeczytanych tekstów</p>	<p>* wymienia elementy dotyczące wszystkich utworów * rozpoznaje anegdotę * zna zasady tworzenia</p>	<p>* wypowiada się na temat poglądów Diogenesa, podając odpowiednie cytaty * tworzy „receptę na</p>	<p>* tworzy krzyżówkę, w której hasłem będzie słowo: cynik * pisze fragment scenariusza dotyczący</p>	<p>* wyraża swoją opinię na temat scenariuszy kolegów</p>

<i>wej utworu pt. „Diogenes i Aleksander”.</i> <i>s. 60</i>		scenariusza	szczęście”	spotkania Diogenesa z Aleksandrem Macedońskim	
Temat 33. Obraz „Diogenes szukający uczciwego człowieka” ilustracją dnia z życia filozofa. <i>s. 63</i>	* opisuje obraz i nazywa jego rodzaj	* interpretuje obraz * wypowiada się na temat zachowania młodzieńca (autoportretu artysty)	* odczytuje wspólny sens fraszki i anegdoty o Diogenesie	* uwspółcześnia anegdotę o Diogenesie * redaguje opowiadanie o pobycie Diogenesa we współczesnym świecie	* pisze rozprawkę na temat: „Mieć czy być?”
Temat 34. Kim jest współczesny cynik? <i>s. 64</i>	* podaje skojarzenia do słowa: cynik * omawia definicję słownikową * opowiada treść komiksu	* układa zdania ze słowami: cynik, cynizm w różnych znaczeniach * ocenia zachowanie bohatera * wymienia rodzaje komizmu zastosowane w komiksie	* ocenia funkcję zastosowanego rodzaju komizmu * wyjaśnia znaczenie aforyzmów i łączy je ze znaczeniami słów: cynik, cynizm	* podaje przykłady bohaterów literackich lub filmowych, którzy przejawiają cyniczne zachowania	* pisze wypowiedź na temat: „Dlaczego nie lubimy cyników?”
Temat 35. Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego. <i>s. 65</i>	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań podrzędnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące typów zdań	* przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone * poprawia błędy w zdaniach	
Temat 36. Życie ascety przykładem walki człowieka o doskonałość. <i>s. 68</i>	* omawia treść tekstu popularnonaukowego * podaje w punktach najważniejsze wydarzenia z życia świętego	* wymienia cechy literatury popularnonaukowej * uzupełnia informacje dotyczące tekstu * wymienia cechy	* opisuje obraz, opowiadając przedstawioną historię * podaje powód umieszczenia na obrazie centaury	* wyjaśnia symboliczne znaczenie spotkania świętych * dostrzega różnicę między ascezą a konsumpcjonizmem	* przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą wybranych świętych

		legandy		* próbuje znaleźć równowagę między dwoma postawami	
Temat 37. <i>Troska o naturę – święty Franciszek patronem ekologów.</i> s. 71	* wyszukuje najważniejsze informacje w biogramie świętego * opisuje obraz, wymieniając wydarzenia z życia świętego * omawia wybraną zasadę z Dekalogu św. Franciszka	* wymienia zasady dotyczące tworzenia apelu * na podstawie Dekalogu tworzy tekst zawierający najważniejsze treści nauki świętego	* wymienia cechy typowe dla sztuki średniowiecza * interpretuje symboliczną obecność ptaków w scenie głoszenia kazania	* redaguje apel do współczesnych utrzymany w duchu franciszkańskich idei * przygotowuje informacje na temat okoliczności powstania obrazu	* redaguje ilustrowaną baśń o przesłaniu ekologicznym
Temat 38. <i>Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego.</i> s. 73	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * z pomocą rozpoznaje zdanie podrzędne podmiotowe i orzecznikowe	* dostrzega różnicę między zdaniem podrzędnym podmiotowym i orzecznikowym * wyszukuje w tekście odpowiednie przykłady zdań	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * na podstawie ilustracji odgaduje przysłowia i wyjaśnia ich znaczenie	* układa historyjkę, której mottem będzie jedno z przysłów, a treść będą stanowić zdania złożone podrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe	
Temat 39. <i>Pytania filozoficzne w wierszu Mirona Białoszewskiego pt. „wywód jestem ’u”</i> s. 75	* układa wiersz (pocięty wcześniej na wersy); porównuje go z oryginałem * wypowiada się na temat tekstu * zapisuje w formie zdania pierwsze skojarzenia	* wskazuje cechy wiersza wolnego * ocenia pomysł poety * uzupełnia tekst odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi * wymyśla inny tytuł wiersza	* wyjaśnia tytuł wiersza * wypowiada się na temat filozoficznego charakteru tekstu * dokonuje interpretacji głosowej * analizuje warstwę językową tekstu	* wykonuje w dowolnym programie graficznym kolaż nawiązujący do wymowy wiersza	* parafrazuje tekst
Temat 40.	* omawia treść wiersza	* określa tematykę	* wymienia zagadnienia,	* wyjaśnia znaczenie	* parafrazuje utwór,

<p>Związek filozofii i gramatyki. Analiza i interpretacja wiersza Jarosława Rymkiewicza. s. 76</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia pytania, które zadaje podmiot liryczny * podaje przykłady części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> i problematykę utworu * swoimi słowami zapisuje spostrzeżenia poety * wyraża opinię na temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> które łączą język z filozofią * określa formę wypowiedzi podmiotu lirycznego, analizując zabiegi kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> sentencji * wypowiada się na temat relacji między regułami języka a rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystując jako temat inną część mowy
<p>Temat 41. Co ma wpływ na nasze wyobrażenia o szczęściu? s. 78</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia różne rozumienie szczęścia przez bohaterki tekstu * wypowiada się na temat komentarzy narratorki 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zabiegi stosowane przez autorów reklam pokazujących ludzkie wyobrażenia o szczęściu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat warunków kształtujących ludzkie wyobrażenie o szczęściu * redaguje opowiadanie, w którym przedstawi siebie za 10 lat 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
<p>Temat 42. Przygotowujemy się do pisania autocharakterystyki. s. 81</p>	<ul style="list-style-type: none"> * w kilku zdaniach przedstawia siebie, opisuje wygląd i cechy charakteru * wie, jak napisać autocharakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje pracę autorki * redaguje autocharakterystykę * opowiada o swoich planach na przyszłość * podaje kilka zalet kolegi lub koleżanki 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze dialog z artystą przygotowującym karykaturę; w rozmowie uwzględnia swoje cechy i upodobania 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje autocharakterystykę w formie wpisu do dziennika * porównuje się do bohatera literackiego, postaci historycznej lub osoby medialnej o podobnym sposobie bycia (cechach charakteru) 	<ul style="list-style-type: none"> * projektuje stronę internetową, na której dokona autoprezentacji
<p>Temat 43. i 44. Omówienie utworu Woody'ego Allena „Moja Apologia”. s. 82</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny * dzieli się wrażeniami, odczuciami * rozpoznaje monolog wewnętrzny 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia bohaterów, czasy, omawia tytuł utworu * charakteryzuje bohatera * wyszukuje fragmenty dotyczące samooceny 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje nawiązania do filozofii * interpretuje zachowania pozostałych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze monolog wewnętrzny bohatera * pełni rolę reżysera sztuki 	

	* pracuje w grupie przygotowującej adaptację teatralną utworu				
Temat 45. Jakie prawdy życiowe kryją w sobie aforyzmy? s. 88	* rozpoznaje aforyzm * wyjaśnia znaczenie wybranych stwierdzeń * wybrany aforyzm przedstawia w postaci piktogramu	* omawia treść bajek * wskazuje aforyzmy, którymi można skomentować sens utworów * wykonuje zakładkę do książki z wybranym aforyzmem	* ustala, do których tekstów nawiązują podane aforyzmy	* wyszukuje aforyzmy w znanych pieśniach, fraszkach, bajkach	* przygotowuje „Klasową Księgę Aforyzmów”
Temat 46. Regionalne odmiany języka. s. 90	* odróżnia język ogólnonarodowy od dialektu i gwary * wskazuje wyrazy gwarowe	* na podstawie tekstu wymienia cechy gwary	* wypowiada się na temat doświadczeń związanych z dialektem lub gwarą	* tłumaczy tekst z gwary podhalańskiej na język ogólnonarodowy	* przygotowuje „Słowniczek wyrazów gwarowych” związany z regionem, w którym mieszka
Temat 47. Jaką rolę może odegrać znajomość kontekstu filozoficznego? Omawiamy fragment „Historii filozofii po góralsku” Józefa Tischnera. s. 92	* omawia treść wysłuchanego tekstu * dzieli się wrażeniami * redaguje opis ilustracji	* opowiada historię bohatera * wskazuje nawiązanie do postaci Diogenesa * redaguje notatkę graficzną	* omawia tekst, wykorzystując kontekst filozoficzny i osiągnięty dzięki niemu efekt humorystyczny * wyszukuje w tekście informacje	* redaguje opowiadanie o przygodach innego filozofa, uwzględniając elementy humorystyczne (lub inne alternatywne zadanie z podręcznika)	* pisze charakterystykę postaci podobnej do wybranego filozofa * przedstawia inny fragment „Historii filozofii po góralsku”
Temat 48. Młodzieńczy marsz ku doskonałości? Zbigniew Herbert „Pan Cogito a perła”.	* na podstawie definicji podaje symboliczne znaczenie perły * omawia treść tekstu * nazywa wrażenia	* wskazuje elementy świata przedstawionego * określa temat wspomnień	* wymienia sposoby na osiągnięcie doskonałości przez bohatera * ocenia postać z różnych perspektyw	* wyjaśnia przenośny sens sentencji w kontekście utworu * interpretuje tytuł	* wypowiada się na temat zdjęć przedstawiających joginów z klasztoru Szaolin w kontekście

s. 94			* podaje odpowiednie cytaty		utworu Z. Herberta
Temat 49. i 50. Ćwiczenia utrwalające wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 95	* przedstawia treść tekstu * określa rodzaj literacki * nazywa rodzaj narracji * układa pytania do tekstu * wypisuje z tekstu nieosobowe formy czasownika	* charakteryzuje bohatera; przedstawia jego postawę życiową * wyjaśnia, na czym polega komizm opisanej sytuacji * wyjaśnia tytuł * wskazuje odpowiednią zasadę ortograficzną	* omawia związek zachowania bohatera tekstu z poznanymi postawami filozoficznymi * tworzy rodzinę wyrazów * rozpoznaje rodzaj komizmu	* objaśnia znaczenie wyrażeń * redaguje opowiadanie wzorowane na przeczytanym tekście, uwzględniając co najmniej 6 elementów konstrukcyjnych	
Temat 51. Powtórzenie wiadomości na temat imiesłowowego równoważnika zdania. s. 97	* rozpoznaje imiesłowy * tworzy imiesłowowy równoważnik zdania	* wskazuje wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy zdań	* przekształca zdania z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdania podrzędnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące zdań złożonych	
Temat 52. i 53. Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „U źródeł filozofii”. s. 99	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków stylistycznych	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Jana Kochanowskiego	
Temat 54. Co potrafię przed	* omawia treść przeczytanego wiersza	* wypowiada się na temat ważnego elementu	* zapisuje pytania filozoficzne, na które można	* analizuje myśli S.J. Leca, wskazuje	

<i>sprawdzianem?</i> <i>s. 102</i>	* wskazuje osobę mówiącą i temat wypowiedzi	nadającego sens życia według osoby mówiącej * wskazuje zdania zgodne z tekstem	znaleźć odpowiedź w tekście * wykonuje wykresy zdań złożonych i uzasadnia użycie przecinka	wśród nich aforyzmy i wyjaśnia ich sens * wymienia utwory z podręcznika o podobnej wymowie	
Temat 55. <i>Nasz projekt.</i> <i>s. 104</i>	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania filmu niemego dotyczącego starożytnych filozofów, ich poglądów i dokonań	* tworzy fragmenty scenariusza	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia scenariusza	
WARTOŚCI I WYBORY					
Temat 56. <i>Wartości i wybory.</i> <i>Wprowadzenie do tematyki rozdziału.</i> <i>s. 105</i>	* wypowiada się na temat tego, co jest najważniejsze w życiu * wypisuje skojarzenia ze słowem: wartość	* przedstawia w chmurze tagów najważniejsze wartości * opracowuje definicję słownikową słowa: wartość	* wypowiada się na temat motywów, wartości potrzebnych do dokonania wyboru * przypomina historię mitologicznych bohaterów	* redaguje opowiadanie dotyczące wybranej postaci mitologicznej	* wykonuje lapbooka pt. „Bohaterowie literaccy i ich ważne życiowe wybory”
Temat 57. <i>Zdrowie jako wartość – bajka Ignacego Krasickiego pt. „Człowiek i zdrowie”.</i> <i>s. 106</i>	* omawia treść utworu * wyraża zdanie na temat wartości zdrowia * uzupełnia notatkę dotyczącą utworu	* wyjaśnia znaczenie metafor * wymienia cechy gatunkowe bajki * omawia przesłanie utworu * przygotowuje plakat prezentujący ideę ochrony kuchni regionalnej	* formułuje zasady zdrowego stylu życia dla nastolatków * pisze współczesną bajkę zachęcającą do zdrowego stylu życia	* redaguje artykuł do gazetki dotyczący zdrowego odżywiania, lub ulotkę informacyjną na temat form aktywności, w które można się zaangażować	* przeprowadza wywiad z osobą promującą zdrowy styl życia lub nagrywa krótki film promujący takie zachowania
Temat 58. <i>O co walczy bohater powieści Kazimierza</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy	* nazywa typ narracji * opisuje sytuację, w której znalazł się	* ocenia postawę bohatera, ujawniając motywy postępowania	* prezentuje sylwetkę wybranej postaci, której niepełnosprawność	* konfrontuje doświadczenia bohatera literackiego

<i>Szymeczki pt. „Tetrus”?</i> s. 107	świata przedstawionego	bohater, i w jaki sposób na nią reaguje	* odwołuje się do własnych doświadczeń	nie przeszkodziła w realizacji marzeń	z rzeczywistością
Temat 59. i 60. <i>Piszemy artykuł do gazetki szkolnej.</i> s. 111	* prezentuje treść przeczytanego artykułu * ustala typ tekstu i uzasadnia wybór * przygotowuje krótki tekst do szkolnej gazetki	* wymienia cechy gatunkowe artykułu * omawia wskazówki potrzebne do napisania tekstu publicystycznego	* interpretuje tytuł artykułu w kontekście podjętej problematyki	* przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej poświęcony tematowi akceptacji samego siebie i rozwojowi własnej osobowości	* ocenia artykuły przygotowane przez kolegów
Temat 61. i 62. <i>Analiza obrazów poetyckich we fragmencie utworu Wojciecha Młynarskiego pt. „Róbmy swoje”.</i> s. 114	* wyodrębnia i opisuje obrazy poetyckie przedstawione w piosence * wymienia cechy gatunkowe piosenki	* przedstawia informacje na temat wymienionych bohaterów i sytuacji, w których zostali ukazani * omawia budowę tekstu	* porównuje bohaterów, wykorzystując podane słownictwo * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź dotyczącą postaw bohaterów	* wymyśla propozycje do zabawy: „Co by było, gdyby syn Noego był pesymistą?”	* tworzy komiks na podstawie piosenki * pisze kolejną zwrotkę piosenki
Temat 63. <i>Co się przyczyniło do osiągnięcia porozumienia między Achillesem a Priamem?</i> s. 116	* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje obraz i płaskorzeźbę * omawia elementy świata przedstawionego	* przedstawia bohaterów i powód spotkania Priama z Achillesem * wymienia cechy charakterystyczne eposu * rozpoznaje porównanie homeryckie	* wskazuje cechy eposu w omawianym fragmencie utworu * rozpoznaje środki stylistyczne w omawianym fragmencie	* przedstawia historię wojny trojańskiej * pisze recenzję filmu „Troja”	* przygotowuje prezentację na wybrany temat: „Czy Homer istniał naprawdę?” lub „Starożytna Troja na terenie dzisiejszej Turcji”
Temat 64. <i>Analiza wypowiedzi wielokrotnie złożonych.</i> s. 121	* rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone * wskazuje zdanie nadrzędne i podrzędne	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie a imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy łatwiejszych zdań wielokrotnie	* określa typy zdań złożonych podrzędnie, współrzędnie * rysuje wykresy zdań * uzupełnia zdania tak, aby powstały zdania wielokrotnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * tworzy tekst o dowolnej tematyce, wykorzystując wszystkie poznane rodzaje zdań	

		złożonych			
Temat 65. i 66. Redagujemy rozprawkę. s. 125	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady tworzenia rozprawki * pisze krótki tekst argumentacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * do podanych tematów dopisuje dwa warianty wstępów oraz argumenty i kontrargumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na temat postawy wobec człowieka potrzebującego pomocy, odwołując się do przytoczonego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na dowolny temat 	
Temat 67. Odpoczynek jako temat w malarstwie na przestrzeni wieków. s. 126	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swoim sposobie na odpoczynek * opisuje wybrany obraz * dzieli się wrażeniami związanymi z odbiorem dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje podobieństwa i różnice między dziełami sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala, jaki typ malarstwa prezentują analizowane obrazy * podaje inne uniwersalne tematy podejmowane w twórczości przez malarzy 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy opowiadanie inspirowane obrazem 	
Temat 68. i 69. Ćwiczenia sprawdzające umiejętność pracy z tekstem. s. 129	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wskazuje zdania niezgodne z treścią piosenki * podaje synonimy i antonimy do zwrotu: być sobą 	<ul style="list-style-type: none"> * określa tematykę i problematykę utworu * podaje argumenty potwierdzające słuszność wypowiedzi * cytuje fragment wskazujący na to, że rozwój jest ważną wartością dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór z piosenką Młynarskiego * wypisuje z wiersza związek frazeologiczny mający zarówno dosłowne, jak i przenośne znaczenie * wypisuje i nazywa rodzaje rymów * podaje przykłady wyrazów nieodmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze dedykację dla bliskiej osoby * tworzy tekst przemówienia nawiązującego do tematyki wiersza 	
Temat 70. Analiza i interpretacja wiersza Edwarda Stachury pt. „Człowiek	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * wypowiada się na temat budowy tekstu * wyjaśnia tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę * analizuje utwór * nazywa zabiegi wpływające na kształt wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje neologizm, wykorzystując wiadomości ze słowotwórstwa * tworzy listę zasad lub 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze artykuł lub inny tekst publicystyczny dotyczący aktualnych problemów społecz- 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat symboliki wilka

<i>człowiekowi”.</i> <i>s. 131</i>		i określa ich funkcję	apel do współczesnych dotyczący omawianej tematyki * interpretuje ostatnie wersy utworu	nych	
Temat 71. i 72. Charakterystyka Holdena – bohatera powieści J.D. Salingera. <i>s. 133</i>	* omawia elementy świata przedstawionego utworu * wypowiada się na te- mat buntu młodych ludzi (braku sensu i uzasadnionych przy- czyn)	* gromadzi materiał do charakterystyki bohatera * analizuje zachowanie, słowa i myśli postaci * przygotowuje pytania do bohatera	* ocenia zachowanie po- staci * pisze charakterystykę, wykorzystując zgroma- dzone słownictwo	* redaguje opowiada- nie, uwzględniając elementy charaktery- styki i opisu przeżyć	* wciela się w postać i odpowiada na pyta- nia kolegów * wypowiada się na temat utożsamiania się z postawą Holde- na i podaje przykła- dy innych postaci prezentujących podobne poglądy
Temat 73. Grzeczność językowa w wypowiedziach publicznych. <i>s. 137</i>	* rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach * omawia częste przy- kłady łamania norm językowych w wypo- wiedziach publicznych	* analizuje wypowiedzi bohaterów komiksu pod kątem kultury języka	* koryguje błędy języ- kowe w komiksie * razem z kolegą przygo- towuje scenkę przedsta- wiającą oficjalną sytua- cję i zachowania zgodne z zasadami grzeczności językowej	* redaguje wypowiedź na temat wolności sło- wa w wypowiedziach publicznych, mowy nienawiści i łamania norm grzeczności- wych	* przygotowuje ulotkę skierowaną do rówieśników, promu- jącą zasady kultury mówienia w miej- scach publicznych
Temat 74. Cechy i funkcje repor- tażu. <i>s. 139</i>	* wypowiada się na te- mat przeczytanego tekstu * wskazuje określenia, które opisują artykuł	* omawia zasady pisania reportażu * wskazuje cechy gatun- kowe w przeczytanym tekście	* wypowiada się na te- mat funkcji przeczyta- nego tekstu * wypowiada się na te- mat publikacji dzienni- karskich podejmujących ważne zagadnienia	* pisze notatkę na te- mat organizacji niosa- cej pomoc ludziom * przygotowuje repor- taż lub fotoreportaż przedstawiający osoby zaangażowane w życie szkoły	* przygotowuje reportaż lub fotoreportaż na temat osób pozytywnie wyróżniających się w lokalnej społeczności szkoły

<p>Temat 75. <i>Jak przebiegło pierwsze spotkanie Wiki i pana Henryka?</i> s. 143</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdarzeń * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * streszcza przebieg spotkania bohaterów * wypowiada się na temat korzyści wynikających ze spotkania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * bierze udział w dyskusji na temat odpowiedzialności wynikającej z przyjętych na siebie obowiązków * podaje cechy dobrego wolontariusza 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie na temat: „Dobro powraca” lub kilkunastu wypowiedź na temat umiejętności dzielenia się z innymi 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia nazwy organizacji pożytku publicznego, które prężnie działają w środowisku lokalnym
<p>Temat 76. <i>„Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono” – refleksje nad heroiczną postawą bohaterki wiersza Wisławy Szymborskiej.</i> s. 146</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * wskazuje fragment nawiązujący do autentycznego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterkę liryczną wiersza * ocenia postawę kobiety * omawia budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje swoje przemyślenia związane z wierszem * pisze artykuł do szkolnej gazetki na temat heroicznego czynu L. Wawrzyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia szczegółowe informacje na temat bohaterki utworu * pisze przemówienie lub list otwarty poświęcone kandydaturze kobiety na patronkę ulicy lub instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje epitafium poświęcone Ludwice Wawrzyńskiej
<p>Temat 77. i 78. <i>Ćwiczenia sprawdzające stopień opanowania umiejętności objętych podstawą programową.</i> s. 147</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść anegdoty * określa charakter utworu * rozpoznaje fragment lektury obowiązkowej, podaje nazwisko autora, bohaterów rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rodzaj narracji * wyszukuje i nazywa środki retoryczne * opisuje wybrany kadr * odróżnia mowę zależną od niezależnej 	<ul style="list-style-type: none"> * określa funkcję ironii w tekście * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wypowiada się na temat ekranizacji „Quo vadis” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje fragment scenariusza filmowego na podstawie tekstu dotyczącego Sienkiewicza 	
<p>Temat 79. <i>Gdy inni narzucają swoją wolę... – „O doktorze Hiszpanie” Jana Kochanowskiego.</i> s. 149</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie związków * opisuje sytuację zaprezentowaną w utworze, stosując zwroty z zadania wstępnego 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala funkcję dialogów w utworze * wskazuje cechy gatunkowe fraszki * charakteryzuje bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje wypowiedź bohatera * omawia funkcję komizmu w utworze * redaguje rozprawkę na jeden z tematów 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli grupy w życiu człowieka, wskazując pozytywne i negatywne skutki 	

<p>Temat 80. <i>Perswazyjna funkcja wybranych zdjęć i plakatów społecznych.</i> s. 150</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wybrany plakat (zdjęcie) o tematyce społecznej * wyraża opinie o pozostałych pracach 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia powody sięgania po środki uzależniające * interpretuje pomysły graficzne i słowne 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przesłania plakatów i zdjęć * dzieli się uwagami na temat funkcji, którą pełnią teksty kultury podejmujące tematykę społeczną 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje notatkę interpretacyjną * wykonuje plakat o tematyce inspirowanej omawianym tematem 	
<p>Temat 81. <i>Poznajemy pojęcie gwary środowiskowej.</i> s. 152</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęcia: gwara środowiskowa * wskazuje różnice między gwarą a językiem oficjalnym * podaje przykład wyrazu, który mógłby być „młodzieżowym słowem roku” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat funkcji gwary, odwołując się do własnych doświadczeń * wymienia kilka wyrazów typowych dla określonych w poleceniu grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze dialog, w którym bohaterowie używają gwary młodzieżowej (podaje odpowiedniki wyrażen w języku ogólnonarodowym) * podaje przykład reklamy wykorzystującej gwarę środowiskową; ocenia ją i wyjaśnia funkcję użytych zwrotów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje słowniczek słów charakterystycznych dla pokolenia dziadków 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza ankietę wśród dorosłych na temat znajomości języka młodzieżowego
<p>Temat 82. <i>Piszemy relację z pożaru. Ćwiczenia w tworzeniu wypowiedzi o charakterze publicystycznym.</i> s. 154</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje ilustrację * gromadzi informacje dotyczące opisanego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze krótki artykuł o pożarze * wypowiada się na temat postaw bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zachowanie mężczyzny i dziewczyny, cytując odpowiednie fragmenty * formułuje wymowę utworu, interpretując ostatnie zdanie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze pracę, przedstawiając swoje stanowisko na temat ryzyka związanego z udzielaniem komuś pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze charakterystykę osoby, którą można nazwać bohaterem codzienności, lub artykuł do gazetki szkolnej na temat bohaterskich postaw młodych
<p>Temat 83. <i>Interpretujemy opowiadanie Sławomira Mrożka pt. „Artysta”.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia bohaterów tekstu, przypisując cechy określające ich postawę * redaguje charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega w zachowaniu jednego z bohaterów ironię i określa jej cel * redaguje opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje głosową interpretację tekstu * wchodzi w rolę wybranego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną składającą się z plakatów cyrko-

s. 157	* pisze tekst do koguta, że warto być sobą	stykę koguta	inspirowane przeczytanym tekstem	i wyjaśnia powody swojego zachowania	wych polskiej szkoły plakatu
Temat 84. i 85. Ćwiczenia kompozycyjne i stylistyczne – charakterystyka postaci. Piszemy charakterystykę porównawczą. s. 158	* omawia wiadomości na temat charakterystyki porównawczej * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* gromadzi słownictwo dotyczące bohaterów wybranych lektur obowiązkowych lub filmów	* charakteryzuje dwóch bohaterów literackich, osoby ze świata sportu, mody, filmu itp.	* pisze pracę z elementami autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej bohatera literackiego, filmowego	
Temat 86. Przygotowujemy się do egzaminu – praca z tekstem. s. 161	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny, uzupełnia informacje dotyczące tekstu * nazywa formy czasowników w didaskaliach	* opisuje sytuację, w której został przedstawiony bohater sztuki i jego zachowanie * rozpoznaje czytany utwór jako bajkę * wymienia inne utwory należące do tego samego rodzaju literackiego	* nazywa uczucia, emocje towarzyszące bohaterowi utworu, wyszukuje odpowiednie cytaty * omawia karykaturalne przedstawienie postaci * pisze dialog między bohaterem a policjantem	* omawia uniwersalny charakter bajki * podaje tytuły innych bajek Krasickiego * porównuje zachowanie Araba i Harpagona oraz ich stosunek do dóbr materialnych * wymienia przykłady postaci z różnych tekstów kultury znanych ze skąpstwa lub hojności	
Temat 87. Poetyckie rozważania na temat oceniania innych w wierszu Mariana Hemara pt. „Teoria względności”. s. 164	* dzieli wyrazy na synonimy i antonimy * omawia treść wiersza * bierze udział w dyskusji na temat sposobów oceniania zachowania ludzi	* na podstawie tekstu wskazuje, co stanowi kryterium oceniania ludzi * omawia budowę wiersza	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne * wymienia i omawia zastosowane w wierszu zabiegi językowe * wyjaśnia znaczenie ostatnich strof	* wyjaśnia znaczenie tytułu wiersza	

<p>Temat 88., 89. i 90. Gromadzimy informacje do charakterystyki porównawczej Aliny i Balladyny. „Balladyna” Juliusza Słowackiego jako przykład utworu dramatycznego. s. 165</p>	<ul style="list-style-type: none"> * czyta fragment utworu z podziałem na role * wymienia cechy gatunkowe dramatu * opisuje ukazaną sytuację * opisuje wybrany plakat, nawiązując do treści utworu * wskazuje dialog, monolog * odgrywa rolę w inscenizacji „Balladyny” 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje konflikt i sytuację, w której się ujawnia * gromadzi słownictwo opisujące bohaterki tekstu * podaje motywy postępowania Balladyny * wybiera najciekawszy afisz teatralny i uzasadnia ocenę 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje charakterystyki porównawczej postaci dramatu * omawia cechy tragedii * wyjaśnia, na czym polega tragizm w omawianym fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia aktorki, które mogłyby zagrać role sióstr, i uzasadnia wybór * wchodzi w rolę i bierze udział w rozprawie sądowej Balladyny * przygotowuje tekst końcowego protokołu 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze charakterystykę porównawczą Balladyny i bohaterki utworu Adama Mickiewicza pt. „Lilije”
<p>Temat 91. Wpływ ideologii na jednostkę we fragmencie „Złodziejki książek” Markusa Zusaka. s. 177</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia sytuację, w której zostali ukazani bohaterowie * opisuje zdjęcie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi informacje na temat Hansa Juniora, uwzględniając jego poglądy i stosunek do innych osób * ocenia postępowanie bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat znaczenia ideologii dla Hansa * analizuje znaczenie wybranych cytatów 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się w rozprawce na temat osób, sytuacji mających wpływ na kształtowanie się postaw młodych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat narodzin ustrojów totalitarnych (faszyzmu i nazizmu)
<p>Temat 92. i 93. Powtórzenie wiadomości z rozdziału „Wartości i wybory”. s. 180</p>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady gatunków publicystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Ignacego Krasickiego 	
<p>Temat 94. i 95. Samodzielna praca</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * wskazuje właściwy 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia budowę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * cytuje fragmenty, w których osoba mówi- 	<ul style="list-style-type: none"> * poprawia błędy w zdaniach i pisze 	

<p><i>z tekstem Michała Rusinka pt. „Postanowienia” s. 182</i></p>	<p>gatunek i podaje jego cechy * rozpoznaje pytanie retoryczne * wypowiada się na temat celu podejmowania postanowień</p>	<p>* określa jego charakter * rysuje wykres zdania, nazywa zdania składowe</p>	<p>ca utożsamia się z adresem wypowiedzi * redaguje rozprawkę na temat celu podejmowania postanowień, odwołując się do lektury i własnych doświadczeń</p>	<p>zgodnie z zasadą interpunkcyjną</p>	
<p><i>Temat 96. Nasz projekt. s. 184</i></p>	<p>* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie</p>	<p>* gromadzi materiał do przygotowania reportażu na wybrany temat</p>	<p>* pisze reportaż w dowolnym edytorze tekstu</p>	<p>* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia reportażu</p>	
KONFLIKT I POJEDNANIE					
<p><i>Temat 97. Konflikt i pojednanie. Wprowadzenie do tematyki rozdziału. s. 185</i></p>	<p>* zapisuje skojarzenia ze słowami: zgoda, konflikt * omawia przedstawione znaki graficzne</p>	<p>* interpretuje myśl Mikołaja Reja * podaje sposoby na pogodzenie się * tworzy łańcuch skojarzeń ze wskazanymi wyrazami</p>	<p>* objaśnia metaforyczny sens tekstu * projektuje znak lub piktogram związany z omawianym tematem</p>	<p>* tworzy projekt reklamy społecznej, krytykującej negatywne zachowania prowadzące do konfliktu, lub propagującej poszukiwanie kompromisu (zgody) * wypowiada się na temat roli mediatora w osiągnięciu porozumienia</p>	
<p><i>Temat 98. Poetyckie rozważania na temat wartości słowa w utworze Tadeusza Różewicza. s. 186</i></p>	<p>* dzieli frazeologizmy na grupy zawierające pozytywne i negatywne znaczenie * układa zdania z wybranymi związkami * wykonuje ilustrację</p>	<p>* omawia treść wiersza * zapisuje pierwsze skojarzenia z tekstem * podaje związki frazeologiczne o podobnym znaczeniu</p>	<p>* zapisuje swoimi słowami tezę oraz przykłady z wiersza wypowiedziane przez osobę mówiącą * wyjaśnia znaczenie metafory * podaje kontrargumenty</p>	<p>* podaje propozycje działań, które mogłyby odbyć się podczas Dnia Dobrego Słowa * podaje przykłady słów, które usunąłby z języka polskiego lub</p>	<p>* pisze parafrazę wiersza z odmiennym przesłaniem</p>

	do tekstu		do stanowiska autora wiersza	słów, które lubi słyszeć bądź są inspiracją	
Temat 99. Słowa, które warto ocalić od zapomnienia. Archaizmy i archaizacja. s. 187	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje posąg bogini * przedstawia treść wiersza * wyjaśnia niezrozumiałe słowa * omawia pojęcie archaizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje archaizmy w tekście i innych utworach * tworzy krótki dialog z wybranymi archaizmami 	<ul style="list-style-type: none"> * uwspółcześnia treść utworu * pisze monolog Zgody skierowany do konkretnego adresata 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje zestaw zagadek z archaizmami, które przedstawi rówieśnikom 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tworzenia tekstów przez współczesnych twórców, wykorzystujących w utworach zabieg archaizacji
Temat 100. Treść i zakres znaczeniowy wyrazów. s. 189	<ul style="list-style-type: none"> * omawia pojęcia: treść i zakres wyrazu * porządkuje proste przykłady według rosnącej treści wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * uzupełnia proste schematy brakującymi terminami 	<ul style="list-style-type: none"> * do podanych wyrazów podaje słowa o szerszym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania proponowane na zajęciach 	
Temat 101. Zabiegi retoryczne w przemówieniu Majora – bohatera „Folwarku zwierzęcego”. s. 190	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje ilustrację * wyjaśnia rolę Majora 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje głównego bohatera i jego rolę wśród innych zwierząt * analizuje przemówienie bohatera pod kątem uczuć i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w przemówieniu przykłady zastosowanych zabiegów retorycznych i określa ich funkcje * analizuje treść pieśni i zastosowane środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie sentencji w kontekście sytuacji przedstawionej w utworze * przygotowuje tekst przemówienia dotyczącego przeprowadzenia zmian w szkole i prezentuje je klasie 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje informacje na temat pieśni protestu i znanych utworów reprezentujących ten gatunek
Temat 102. Dlaczego nie mówimy o tym, co nas boli, otwarcie? „Tolerancja” Stanisława Sojki. s. 194	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wymienia cechy piosenki * wymienia skojarzenia ze słowem: tolerancja * wypowiada się na temat zjawiska tolerancji 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść utworu i sporządza notatkę, wykorzystując zaproponowane słownictwo i cytaty z tekstu * wyjaśnia znaczenie refrenu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje odwołania biblijne * formułuje przesłanie utworu * interpretuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat skutecznych sposobów porozumiewania się z ludźmi * komentuje myśli zawarte w cytatach 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wybranych artykułów z prasy lub internetu pisze tekst podejmujący problem tolerancji lub nietolerancji

	i nietolerancji we współczesnym świecie	* układa zdania z wyrazami z krzyżówki			we współczesnym świecie
Temat 103. Językowe sposoby osiągnięcia porozumienia. s. 196	* omawia językowe sposoby osiągnięcia porozumienia * wypowiada się na temat tekstu	* wśród wypowiedzi wskazuje te, które mają pozytywne znaczenie * zmienia intencję zdań	* komentuje zachowanie osób w kontekście językowych sposobów porozumiewania się * omawia wypowiedzi bohaterów tekstu	* układa dialog inspirowany omawianym zagadnieniem	
Temat 104. i 105. Dzieje nieszczęśliwej miłości Jacka Soplicy i Ewy Horeszko. Analiza konfliktu Jacka Soplicy ze Stolnikiem. s. 198	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i opisuje sytuacje * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje kadry filmowe	* analizuje konflikt Jacka Soplicy ze Stolnikiem * wypowiada się na temat emocji i uczuć towarzyszących bohaterowi * ocenia zabiegi adaptacyjne zastosowane we fragmencie filmu w reż. A. Wajdy	* na osi czasu przedstawia trzy etapy życia Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranego bohatera epopei i opowiada o wydarzeniach ze swojej perspektywy * wykonuje portret Ewy z XIX i XXI wieku	* analizuje tekst na temat przebaczenia w kontekście utworu A. Mickiewicza * komentuje zachowanie Gerwazego, odwołując się do myśli zawartych w artykule	* przenosi opisane wydarzenia do czasów współczesnych i proponuje inny rozwój wypadków
Temat 106. i 107. Uczymy się pisać recenzję. s. 209	* omawia zasady pisania recenzji i przykładowe wypowiedzi na temat powieści * wyszukuje informacje będące faktem i opinią * pisze krótką recenzję książki, którą ostatnio przeczytał	* wskazuje potencjalne miejsce ukazania się recenzji i wymienia słownictwo typowe dla opisywanej dziedziny sztuki * z tekstów wypisuje słownictwo oceniające	* pisze dwie krótkie recenzje gry komputerowej dla odbiorców w różnym wieku * pisze recenzję płyty muzycznej	* pisze recenzję filmu, którego nie poleciłby swoim rówieśnikom (lub gry planszowej, modelu telefonu, kanału na YouTube, kinowego hitu bądź spektaklu teatralnego)	* tworzy na stronie internetowej szkoły „Kącik Recenzenta” i umieszcza tam recenzje książek, filmów dla rówieśników
Temat 108. i 109. Przygotowujemy się do egzaminu ósmoklas-	* pisze streszczenie przeczytanego tekstu * określa rodzaj	* charakteryzuje bohaterów * redaguje krótki opis	* objaśnia metaforyczny sens utworu, odwołując się do tytułu	* podaje argumenty odnoszące się do tekstu i plakatu świadczące	

<p>sty. s. 212</p>	<p>literacki utworu * rozpoznaje części mowy * opisuje plakat</p>	<p>przeżyć bohatera * rysuje wykres i nazywa rodzaje zdań * podaje związki frazeologiczne ze słowami: niebo, piekło</p>	<p>* wypowiada się na temat intencji kierujących bohaterem, posługując się odpowiednim cytatem</p>	<p>o podobnej problematyce obu przekazów * pisze rozprawkę na wybrany temat, będący jednocześnie aforyzmem</p>	
<p>Temat 110. Bohaterowie ukazani w epizodzie wojennym w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya. s. 214</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * układa dialog między mieszkańcami miasteczka a starym człowiekiem</p>	<p>* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje przemyślenia narratora związane z wojną</p>	<p>* opisuje zachowanie bohatera w obliczu zagrożenia * wypowiada się na temat roli narratora i jego reakcji na zachowanie mężczyzny; wymienia cechy charakteru</p>	<p>* wypowiada się na temat losu ludzi i zwierząt w czasie wojny na podstawie zamieszczonych fragmentów tekstów</p>	<p>* wypowiada się na temat ogólnoludzkiego, uniwersalnego charakteru opowiadania</p>
<p>Temat 111. Losy Żydów w okupowanej Warszawie na podstawie pamiętnika Władysława Szpilmana. s. 217</p>	<p>* omawia fragment przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje kadr filmowy * odróżnia dziennik od pamiętnika</p>	<p>* wskazuje narratora i rodzaj narracji * wypowiada się na temat skutków nietolerancji i dyskryminacji * wypowiada się na temat pokazanych pomników upamiętniających ofiary Holokaustu</p>	<p>* wypowiada się na temat rasistowskiej polityki hitlerowców wobec Żydów; w tym celowości utworzenia getta * pisze artykuł na temat tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie</p>	<p>* analizuje fragment pamiętnika niemieckiego oficera * pisze recenzję filmu o tematyce wojennej * wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat miejsc upamiętniających martyrologię Żydów w najbliższej okolicy</p>	<p>* prezentuje swoją wiedzę na temat filmu R. Polańskiego pt. „Pianista” * przedstawia informacje dotyczące nacjonalizmu, rasizmu i wpływu tych ideologii na wydarzenia XX wieku w Europie</p>
<p>Temat 112. Jak przedstawić zdarzenia z powstania warszawskiego? Analiza utworu Mirona</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * opisuje zdjęcie, od-</p>	<p>* wskazuje narratora i rodzaj narracji * omawia język utworu; zwracając uwagę na budowę i typy wypowiedzeń</p>	<p>* przedstawia wpływ historii na życie jednostki w kontekście przeczytanego tekstu * redaguje notatkę na temat zastosowanej</p>	<p>* przygotowuje prezentację na temat powstania warszawskiego</p>	<p>* prezentuje inne fragmenty omawianego utworu</p>

<i>Białoszewskiego.</i> s. 222	wołując się do treści tekstu		konstrukcji językowej tekstu, która wpływa na wiarygodne odwzorowanie rzeczywistości powstania		
Temat 113. <i>Obraz zrujnowanej Warszawy widziany oczyma reportera.</i> <i>„Ziele na kraterze”</i> <i>Melchiora</i> <i>Wańkowicza.</i> s. 227	* wypowiada się na temat obejrzanego na zajęciach filmu pt. „Miasto ruin” w kontekście rzeczywistości wojennej * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje zdjęcia przedstawiające ulice Warszawy	* analizuje sposób opowiadania o zdarzeniach * wie, czym jest, czemu służy retrospekcja i odnajduje odpowiednie fragmenty w tekście	* korzystając z dostępnych źródeł, odtwarza trasę, którą odbyła bohaterka tekstu * opisuje dom * wyjaśnia sens łacińskiej sentencji * redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki podczas marszu przez zrujnowaną Warszawę	* porównuje tekst z filmem * proponuje rodzaj muzyki i warstwę słowną, którą można by wzbogacić film (proza, wiersz, komentarz historyczny)	* wypowiada się na temat całego utworu
Temat 114. <i>„Elegia o... (chłopcu polskim)” jako metafora losu pokolenia doświadczonego przez wojnę.</i> s. 233	* omawia treść wiersza * opowiada o doświadczeniach bohatera * opisuje zdjęcie przedstawiające powstańca	* prezentuje obrazy poetyckie odwołujące się do doświadczeń bohatera * wyszukuje podane części mowy * omawia znaczenie użytych słów w odniesieniu do opisanej sytuacji	* określa kontekst historyczny utworu * wypowiada się na temat osoby relacjonującej zdarzenia * objaśnia znaczenie metafor * omawia budowę wiersza: układ rymów i środki stylistyczne * analizuje tytuł utworu	* omawia warstwę brzmieniową tekstu i jej związek z treścią * wypowiada się na temat roli dzieci i ich zajęć w czasie powstania * pisze pracę literacką inspirowaną wierszem, odwołując się do losów bohaterów „Kamieni na szaniec”	* przygotowuje informację na temat Pokolenia Kolumbów
Temat 115. <i>Ofiarność wobec ojczyzny ukazana w wierszu Jana Lechonia pt.</i>	* omawia sytuację liryczną w wierszu * wypowiada się na temat bohaterów	* porównuje postawy bohaterów lirycznych * interpretuje ich wypowiedzi	* wymienia wartości ważne dla osoby mówiącej * objaśnia tytuł wiersza	* redaguje tekst na temat nauki moralnej zawartej w wierszu * prezentuje wiedzę	* wypowiada się na temat współczesnego patriotyzmu i wykorzystywania

<p>„Przypowieść”. s. 234</p>	<p>lirycznych</p>	<p>* opisuje wspomnienia żołnierza</p>	<p>* wymienia cechy przypowieści jako gatunku literackiego i wskazuje je w omawianym utworze</p>	<p>na temat udziału Polaków w walkach poza granicami kraju</p>	<p>symboli narodowych w modzie, popkulturze lub na temat współcześnie prowadzonych operacji pokojowych przez polskie Siły Zbrojne</p>
<p>Temat 116. i 117. Utrwalamy wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 236</p>	<p>* omawia treść utworu literackiego * nazywa rodzaj literacki, do którego należy przeczytany utwór * wypowiada się na temat budowy wiersza * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw własnych</p>	<p>* omawia cel użycia czasowników w odpowiednich formach * określa problematykę utworu * analizuje utwór, wymieniając środki stylistyczne i określając ich funkcje</p>	<p>* określa formy czasowników * wskazuje wykres pasujący do zdania złożonego * wypowiada się na temat zasad skutecznej i kulturalnej rozmowy * wskazuje w wyrazie sylabę akcentowaną</p>	<p>* omawia definicję słownikową słowa: konwersacja * pisze rozprawkę na podany temat</p>	
<p>Temat 118. Piszemy podania. s. 237</p>	<p>* omawia zasady pisania podania * pisze podanie, korzystając z zamieszczonego wzoru</p>	<p>* poprawia błędy w podaniu i tworzy poprawny tekst</p>	<p>* pisze podanie w dowolnej sprawie * wymienia propozycje skłaniające do napisania podania</p>	<p>* wypełnia gotowy formularz podania w dowolnym edytorze tekstu</p>	
<p>Temat 119. Poetycki apel w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej pt. „Wagi”. s. 239</p>	<p>* omawia wiersz * wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wiersza * zapisuje skojarzenia</p>	<p>* określa formę czasowników * wymienia środki stylistyczne * uzupełnia treść wiersza swoją propozycją * wymyśla inny tytuł wiersza</p>	<p>* zapisuje najważniejsze tezy zawarte w tekście * wypowiada się na temat podobieństw i różnic w rozumieniu dobra i zła (między wierszem a tekstem)</p>	<p>* rozwija wybraną myśl w dłuższej wypowiedzi pisemnej * wypowiada się na temat pomocy ofiarom wojny i konfliktów</p>	<p>* pisze list otwarty skierowany do ludzi władzy na temat pokoju na świecie</p>

	ze słowami: dobro i zło				
Temat 120. <i>Apel o pokój na świecie tematem dzieł współczesnych artystów.</i> s. 241	* opisuje wybrany plakat * dzieli się wrażeniami na temat dzieł * zapisuje definicje słowa: pokój	* interpretuje plakaty, wskazując ideę; omawia pomysł graficzny i tytuł * pisze krótki artykuł na temat pokoju na świecie	* wypowiada się na temat perswazyjnej funkcji plakatów i wpływu artystów na kształtowanie się postaw i zachowań ludzi * przedstawia osobę znaną z działalności na rzecz pokoju na świecie	* wymienia miejsca, w których w XXI wieku toczyły się wojny lub doszło do konfliktów zbrojnych i wskazuje te kraje na mapie * tworzy krótki scenariusz filmu propagującego ideę pokoju na świecie	* podaje i omawia przykłady tekstów kultury, będących apelem o przestrzeganie praw człowieka, pokoju, wolności, bezpieczeństwa * pisze utwór poetycki będący apelem o pokój na świecie
Temat 121. <i>Charakterystyka wybranych stylów.</i> s. 243	* omawia definicję słowa: styl * wymienia rodzaje stylów * pisze krótki tekst do wybranej ilustracji w dowolnym stylu	* dostrzega w tekście cechy wybranego stylu * przygotowuje tekst na temat pokoju w wybranym stylu	* omawia przykłady tekstów umieszczonych na schemacie	* przedstawia cechy stylu artystycznego w utworach poetyckich	* wypowiada się na temat stylu pisania ulubionej autorki lub autora, odwołując się do wybranych książek
Temat 122. <i>Interpretujemy grafiki o tematyce antywojennej.</i> s. 247	* omawia hasło słownikowe * opisuje wybraną grafikę	* przygotowuje pytania do tekstu * dzieli się wrażeniami po obejrzeniu grafik o tematyce antywojennej i interpretuje jedną z nich	* omawia zastosowane zabiegi artystyczne i kolorystykę prac * wypowiada się na temat celu tworzenia tego typu plakatów	* w dowolnym programie graficznym wykonuje projekt plakatu o tematyce antywojennej	
Temat 123. <i>W jaki sposób bohater książki Melchiora Wańkowicza uniknął</i>	* omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* opisuje sytuację, w której znalazł się bohater tekstu * opisuje i ocenia po-	* wypowiada się na temat stosunku bohatera do wojny i porównuje z postawą Odyseusza,	* ocenia humorystyczny sposób przedstawienia zdarzeń * wypowiada się na	* wypowiada się na temat pacyfizmu i propagatorów tej idei

<i>bratobójczej walki?</i> s. 249	* opisuje fotografię	stawę bohatera unikającego powołania do wojska	który znalazł się w podobnej sytuacji	temat osób celowo unikających służby wojskowej	
Temat 124. Brak porozumienia między ludźmi tematem wiersza „ <i>Na wieży Babel</i> ” Wisławy Szymborskiej. s. 252	* omawia treść wiersza * układa zdania z wybranymi związkami frazeologicznymi * dzieli się wrażeniami na temat tekstu * opisuje zdjęcie	* wybiera związki frazeologiczne mówiące o braku porozumienia między ludźmi * przypomina treść biblijnej opowieści o wieży Babel * interpretuje tytuł utworu * wybiera określenia pasujące do bohaterów wiersza	* omawia symboliczne znaczenie wieży Babel * analizuje budowę utworu, informując o zabiegu graficznym, kompozycyjnym wykorzystanym przez autorkę * projektuje mema odwołującego się do braku porozumienia między ludźmi	* wypowiada się na temat teledysku do piosenki K. Zalewskiego, interpretując sytuację w kontekście omawianego tematu	* konfrontuje tematykę wiersza z otaczającą rzeczywistością
Temat 125. W jaki sposób się bronić przed manipulacją? s. 254	* wymienia nieetyczne zachowania językowe * omawia treść przeczytanego tekstu * odróżnia kłamstwo od manipulacji i perswazji	* dostrzega przykłady kłamstwa, manipulacji i prowokacji w wypowiedziach bohaterów komiksu	* analizuje sposób porozumiewania się bohaterów tekstu i omawia zachowania językowe	* podaje przykłady sytuacji, w których stosuje się manipulację i prowokację * przygotowuje materiał do kalamburów	* wyszukuje reklamę, w której zastosowano manipulację; omawia ten zabieg * przygotowuje informację na temat reguł Cialdiniego
Temat 126. i 127. „Wojna u Lemurów” źródłem refleksji na temat postawy człowieka w obliczu konfliktu. s. 257	* prezentuje swoje zdanie na temat pierwszeństwa pojawienia się jajka, bądź kury * omawia elementy świata przedstawionego	* wskazuje źródło konfliktu oraz skłócone osoby * przedstawia bohaterów i porównuje ich zachowanie * podaje propozycje rozwiązania sporu	* określa rangę przedmiotu sporu * analizuje postawy bohaterów w obliczu konfliktu * wyszukuje w omawianym utworze cechy bajki * pisze reklamę książki	* wypowiada się na temat refleksji o człowieku i jego naturze zawartej w utworze * na podstawie tekstu przygotowuje fragment scenariusza teatralnego	* redaguje przemówienie skierowane do bohaterów tekstu zachęcające do zażegnania konfliktu

<p>Temat 128. Rozwiązujemy zadania utrwalające wiadomości. s. 262</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada wydarzenia przedstawione w utworze * podaje synonimy, antonimy * rozpoznaje przysłówki, kolokwializm, eufemizm * stopniuje przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje zdań złożonych * określa rodzaj wypowiedzi bohatera tekstu * podaje wyrazy o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat refleksji zawartej w tekście * określa styl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje inne przykłady dotyczące omawianych zagadnień literacko-językowych 	
<p>Temat 129. Jak walczyć z cyberprzemocą? s. 264</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje grafikę * dzieli się wiedzą, doświadczeniem na temat cyberprzemocy * wypowiada się na temat ulotki 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje adresata, cel, intencje i zabiegi graficzne ulotek zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst o charakterze dydaktycznym mówiący o walce z agresją i cyberprzemocą 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy projekt reklamy społecznej, której celem jest przeciwdziałanie cyberprzemocy
<p>Temat 130. Odczytanie nawiązań biblijnych kluczem do zrozumienia wiersza Piotra Macierzyńskiego. s. 267</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * opisuje zdjęcie * wypowiada się na temat obozów koncentracyjnych działających podczas II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> * określa czas, miejsce, wydarzenia historyczne, do których nawiązuje utwór * dostrzega nagromadzenie faktów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje kompozycję wiersza * wskazuje nawiązanie do biblijnego opisu stworzenia świata * porównuje stworzony świat kontrastujący z miejscem masowej zagłady 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje metaforyczny sens utworu * omawia środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat KL Auschwitz
<p>Temat 131. Opis i interpretacja obrazu Wasilija Wereszczagina. s. 269</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje uczucia, które wzbudza obraz * wskazuje elementy graficzne dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje obraz * omawia przesłanie wyrażone przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje tytuł obrazu, korzystając z definicji słownikowej * pisze rozprawkę na temat wojny, zgodną z poleceniem zamiesz- 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wymowę wiersza z przesłaniem obrazu * wypowiada się na temat artystów dokumentujących wojenną 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację przedstawiającą historię fotografii wojennej * wyszukuje

			czonym w podręczniku	rzeczywistość mimo zagrożenia życia	informacje na temat symbolicznego znaczenia elementów obrazu i twórczości autora dzieła
Temat 132. i 133. Powtórzenie wiadomości zamieszczonych w rozdziale „Konflikt i pojednanie”. s. 270	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Adama Mickiewicza 	
Temat 134. i 135. Sprawdź siebie – indywidualna praca z tekstem. s. 273	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanych tekstów * określa rodzaj literacki * wymienia cechy gatunkowe dramatu * rozpoznaje dialog, archaizm, neologizm * uzupełnia schemat zakresu znaczeniowego wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje rozmowę bohaterów * odpowiada na pytania, podając właściwe cytaty * wśród tekstu zapisanego pochyłą czcionką rozpoznaje didaskalia * rozpoznaje styl 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat zawartej w utworze metafory ludzkich zachowań * wypisuje słownictwo wartościujące * nazywa nieosobowe formy czasownika * dobiera zdania do wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wymowę obu tekstów * pisze recenzję przedstawienia * projektuje billboard zawierający perswazję 	
Temat 136. Nasz projekt. s. 277	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania gry fabularnej na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje elementy świata przedstawionego * ustala zasady obowiązujące w opisanej 	<ul style="list-style-type: none"> * nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek * formułuje reguły gry 	

			rzeczywistości, sposób pokonywania kolejnych etapów itp.		
CZŁOWIEK I SZTUKA					
Temat 137. Jak zdefiniować sztukę? s. 278	* wypowiada się na temat tego, czym jest sztuka * podaje dziedziny tworzące sztukę	* uzupełnia schemat, wpisując tytuły wybranych dzieł sztuki * porównuje swoją definicję sztuki ze słownikową	* wypowiada się na temat prezentowanych dzieł sztuki * przedstawia informacje o artyście, którego ceni (jego dzieła uważa za wyjątkowe)	* wykonuje portfolio ulubionego artysty * wypowiada się na temat innych dziedzin, które również można by nazwać sztuką	* tworzy obszerną mapę mentalną związaną ze sztuką
Temat 138. Artysta jako kreator w wierszu „Radość pisania” Wisławy Szymborskiej. s. 279	* omawia treść wiersza * ustala, kim jest podmiot liryczny i w jakiej sytuacji został ukazany * opisuje budowę wiersza	* wypisuje części mowy, cytaty dotyczące osoby mówiącej * zabiera głos w dyskusji na temat artysty * wskazuje środki stylistyczne	* wypowiada się na temat uczuć towarzyszących procesowi twórczemu * redaguje komentarz zgodny z poleceniem	* prezentuje sylwetkę i twórczość poetki Wisławy Szymborskiej * wypowiada się na temat roli dzieła i mocy artysty, wykorzystując sytuację przedstawioną w komiksie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat twórców wykorzystujących motyw „ars poetica”
Temat 139. Michał Anioł i Vincent van Gogh o swojej pracy. s. 281	* wypowiada się na temat przeczytanych tekstów, określa temat i główną myśl utworów * opisuje wybrane dzieło	* wypowiada się na temat stosunku artystów do swojej twórczości, wskazując elementy wspólne i różniące	* interpretuje wypowiedzi artysty * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* redaguje notatkę, wykorzystując informacje zebrane podczas zajęć * wymienia powody przyznania dziełu sztuki miana: arcydzieła	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Michała Anioła lub Vincenta van Gogha
Temat 140. Jakim wyzwaniom	* przedstawia treść wywiadu	* omawia pomysł, na którym został oparty	* wyjaśnia, na czym polegała specyfika (trudno-	* wyszukuje i prezentuje rówieśnikom inne	* wyszukuje nawiązania do malarstwa

<p><i>musieli sprostac twórcy filmu „Twój Vincent”?</i> s. 285</p>	<p>* wyraża ocenę na temat zwiastuna filmu * podaje cechy gatunkowe wywiadu (tekstu publicystycznego)</p>	<p>film * przygotowuje pytania, które można by zadać twórcom filmu</p>	<p>ści) procesu twórczego podczas produkcji filmu * ogląda film i pisze recenzję</p>	<p>informacje na temat produkcji filmu * ocenia sposób prezentacji dzieł w filmie</p>	<p>w filmach innych reżyserów * podaje propozycje artysty, którego obrazy mogłyby posłużyć twórcom do nakręcenia filmu (w formie prezentacji)</p>
<p><i>Temat 141. Fragment powieści Katarzyny Ryrych punktem wyjścia do rozmowy na temat wolności artysty.</i> s. 288</p>	<p>* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki * opisuje ulubionego aktora</p>	<p>* przygotowuje pytania do ankiety dla rówieśników na temat upodobań filmowych, przeprowadza ją i omawia wyniki * pisze krótką recenzję ulubionego filmu</p>	<p>* wypowiada się na temat oczekiwań współczesnych widzów wobec filmów, odnosząc się jednocześnie do przeczytanego tekstu * wyjaśnia terminy: mainstream, kino niezależne, kino offowe i podaje tytuły takich dzieł</p>	<p>* analizuje bieżący repertuar kin, dzieląc filmy na rozrywkowe i ambitne (po przeczytaniu zamieszczonych recenzji) * wyraża zdanie na temat uwzględniania przez artystów oczekiwań odbiorców sztuki i granic schlebiana gustom publiczności</p>	<p>* wyszukuje informacje na temat znanych polskich reżyserów, ważnych w ich karierze filmów i nagród, które otrzymały</p>
<p><i>Temat 142. Czym jest prawdziwe aktorstwo?</i> s. 291</p>	<p>* omawia treść przeczytanych tekstów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu, wywiadu * wyróżnia tekst główny i didaskalia * wymienia cechy dobrego aktora</p>	<p>* zapisuje wymagania stawiane przez bohatera aktorom * wymienia predyspozycje pomagające zostać aktorem teatralnym lub filmowym * wymienia nazwiska aktorów, którzy powinni dostać nagrodę za rolę teatralną lub filmową</p>	<p>* omawia wizję teatru według Hamleta * wymienia na podstawie obejrzanego skeczu kabaretowego zachowania aktorskie drażniące widzów * porównuje rady Hamleta z propozycjami wymienionymi przez Gustawa Holoubka</p>	<p>* przygotowuje materiał do quizu: „Czy znasz tę aktorkę / tego aktora?” * proponuje nazwiska aktorów, którzy mogliby wcielić się w role bohaterów lektur obowiązkowych, i uzasadnia wybór</p>	<p>* wykonuje projekt strony internetowej polskich festiwali teatralnych i filmowych</p>

<p>Temat 143. i 144. Przyjaźń wystawiona na próbę. Charakterystyka postaw bohaterów utworu Yasminy Rezy. s. 294</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje przedstawioną na rysunku sytuację * omawia treść tekstu *wymienia bohaterów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu * opisuje zdjęcia w odniesieniu do treści sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację wybranego bohatera, odwołując się do cytatów * omawia konflikt między przyjaciółmi, wskazując jego źródło 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje stanowisko bohatera wobec konfliktu * interpretuje wypowiedzi * wymienia cechy pozwalające nazwać jakąś pracę artysty dziełem sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje list/ kartkę z dziennika/ dalszy ciąg dramatu dotyczący wybranego tematu * opisuje dowolną reklamę * określa cechy dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat minimalizmu w sztuce i artystów reprezentujących ten nurt
<p>Temat 145. Między poezją a malarstwem. Analizujemy obrazy i związane z nimi utwory poetyckie. s. 306</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje kilka określeń dotyczących wybranego dzieła, które będą rodzajem zagadki dla kolegów * opisuje wybrany obraz i wskazuje wiersz, który przedstawia podobną sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje obraz Leonarda da Vinci i tworzy opowiadanie inspirowane obrazem * pisze krótkie opowiadanie inspirowane obrazem innego artysty 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje „wiersz pięciu zmysłów” do wybranego obrazu * wypowiada się na temat roli sztuki w życiu młodych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat nadużywania w języku polskim tzw. modnych słów 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat obrazu „Mona Lisa” * pisze fragment powieści kryminalnej inspirowany owianym tajemnicą obrazem L. da Vinci
<p>Temat 146. Doświadczenia i poglądy artysty jako odbiorcy sztuki. Wywiad z Tomaszem Bagińskim. s. 308</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wywiadu * wskazuje cechy gatunkowe tej formy publicystycznej * opisuje kadry filmowe zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia stanowisko autora dotyczące filmu we współczesnej kulturze oraz filmowych adaptacji książek, a także związku gier z literaturą 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje stanowisko artysty dotyczące omawianego tematu * wypowiada się na temat ulubionej książki; pisze recenzje 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze tekst publicystyczny na temat adaptacji dzieł literackich, odwołując się do lektur obowiązkowych pokazywanych na ekranach kinowych 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla innowacyjny sposób lub produkt promujący książki w szkole lub miejscu zamieszkania
<p>Temat 147. Na czym polega magia teatru? s. 312</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść tekstu * wypowiada się na temat oglądania sztuk w teatrze * wykonuje afisz przed- 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje specyfikę przedstawienia teatralnego w odniesieniu do seansu kinowego * analizuje teatralny repertuar 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat swoich oczekiwań wobec sztuk teatralnych * pisze recenzję wybranej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Kodeks teatralny dla młodego widza” * wyraża swoje zdanie na temat niechęci nastolatków do oglądania 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na temat wyboru między kinem a teatrem

	stawiający dowolną lekturę obowiązkową			sztuk teatralnych	
Temat 148. i 149. Scott McCloud o komiksie jako odrębnej dziedzinie sztuki. Prezentujemy dokonania wybranych twórców komiksów. s. 314	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść komiksu * przedstawia cechy gatunkowe takiej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze recenzję wybranego komiksu * wypowiada się na temat tworzywa komiksu i zarzutów, które stawiano takim tekstom 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje o wybranym twórcy komiksu i jego dokonaniach * wymienia argumenty przeciwko negatywnej ocenie komiksu * ocenia pomysł poruszania tematyki wojennej w komiksach 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje ulubione komiksy * wypowiada się na temat komiksu traktowanego jako dzieło sztuki * tworzy komiks, w którym jest jednocześnie głównym bohaterem 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia w postaci komiksu wybrany fragment lektury obowiązkowej
Temat 150. Reklama, czyli sztuka manipulacji. s. 317	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje definicje słowa: reklama * wymienia reklamy, które wywarły na nim wrażenie * omawia treść artykułu * opisuje stare reklamy zamieszczone w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje reprodukcje w kontekście uznania reklamy za dzieło sztuki * przygotowuje reklamę dowolnego produktu, wykorzystując pomysł odwołania się do dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje reklamę, która zasługuje na miano dzieła sztuki * redaguje „przepis na reklamę” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zależności między reklamą a przemianami w życiu gospodarczym i społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje (po konsultacji z nauczycielem) prezentację zawierającą reklamy odwołujące się do świata sztuki
Temat 151. O pisarstwie w krzywym zwierciadle – omawiamy tekst „Talki w wielkim mieście”. s. 322	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * określa rodzaj narracji * wskazuje główną myśl utworu * opisuje ilustrację, odwołując się do znajomości tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy rzeczywistości, które zostały ukazane w krzywym zwierciadle * w dowolnej formie przygotowuje wskazówki dla bohatera, który marzy o wydaniu książki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat pisarstwa głównego bohatera tekstu, narratora oraz celu przekształcania prawdy * redaguje fragment wspomnień związanych z życiem szkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst z wierszem Wisławy Szymborskiej pt. „Radość pisania” * dostrzega różnicę między komizmem i kpiną 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje „w krzywym zwierciadle” wybranego bohatera książki; może wykonać również jego karykaturę
Temat 152. Dialog z różnymi kon-	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść komiksu * omawia elementy 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohatera * omawia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia wykreowane przez autorów re- 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża zdanie na temat niezależności arty- 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmów, gier

<p><i>wencjami w komiksie „Przygody Jerzego”.</i> s. 325</p>	<p>świata przedstawionego * wskazuje cechy gatunkowe komiksu</p>	<p>słowa: konwencja * tworzy komiks o kolejnych przygodach bohatera; wprowadza postaci z innych utworów</p>	<p>lacje między bohaterami * omawia funkcję łączenia w komiksie różnych konwencji</p>	<p>sty wobec kreowanego przez niego świata * redaguje notatkę uwzględniającą wnioski z lekcji</p>	<p>komputerowych wykorzystujących efekt gry z konwencją</p>
<p>Temat 153. <i>Rozmawiamy o granicach moralnych w sztuce na podstawie fragmentu powieści „Kiedy byłem dziełem sztuki” Erica-Emmanuela Schmitta.</i> s. 326</p>	<p>* omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje bohatera</p>	<p>* przedstawia głównego bohatera jako artystę, odpowiadając na pytania * analizuje imię i nazwisko, odwołując się do „Słownika mitów i tradycji kultury”</p>	<p>* przygotowuje notatkę prasową na podstawie przeczytanego fragmentu * razem z kolegami nagrywa krótki fragment telewizyjnych „Wiadomości” poświęcony Zeusowi</p>	<p>* wypowiada się na temat: czy wszystko może być tworzywem sztuki i granic szokowania odbiorcy tematem sztuki</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat stylu <i>life performance</i> i jego reprezentantów</p>
<p>Temat 154. <i>Czym jest kicz? Rozważania na podstawie artykułu Adama Leszczyńskiego.</i> s. 330</p>	<p>* objaśnia znaczenie słowa: kicz * omawia treść artykułu * wypowiada się na temat przedstawionego problemu * korzysta ze słownika</p>	<p>* wymienia cechy kiczu i opisuje jego potencjalnego odbiorcę * opisuje zdjęcia w kontekście omawianego tematu</p>	<p>* wyraża zdanie na temat narzucania swojego gustu innym; podaje argumenty * wypowiada się na temat malarstwa braci Kossaków i uznania ich twórczości za kiczowatą</p>	<p>* pisze pracę na wybrany temat * opisuje i ocenia świat zdominowany przez kicz * wymienia kiczowate elementy otaczającej rzeczywistości * wypowiada się na temat dobrego smaku w otaczającej nas rzeczywistości</p>	<p>* przygotowuje prezentację przedstawiającą kicz w architekturze, literaturze, filmie, muzyce lub innych dziedzinach</p>
<p>Temat 155. <i>Dyskutujemy nad perspektywami literatury w świetle utworu</i></p>	<p>* opowiada o swojej ulubionej książce lub niechęci do czytania i przyczyn takiego</p>	<p>* tworzy notatkę graficzną na temat dziejów książki * wypowiada się na</p>	<p>* wypowiada się na temat roli literatury obecnie i w świecie przedstawionym w utworze,</p>	<p>* wypowiada się na temat działań ludzi, które mogą negatywnie wpłynąć na przemiany</p>	<p>* pisze własny utwór (powieść, opowiadanie, legendę, mit) * przygotowuje</p>

<p><i>Piotra Czerwińskiego</i> „Wspomnienie”. s. 333</p>	<p>stanu * omawia treść tekstu * określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>temat literatury przyszłości</p>	<p>uzupełniając schemat</p>	<p>kulturowe * wymienia cechy typowego współczesnego odbiorcy literatury</p>	<p>lapbook (zwój z osią czasu) na temat dziejów piśmiennictwa</p>
<p>LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY ÓSMEJ</p>					
<p><i>Antoine de Saint-Exupéry</i> „Mały Księżę”</p>	<p>* omawia treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * opowiada o spotkaniu bohatera z pilotem (narratorem); ocenia zachowanie dorosłego * przedstawia okoliczności pojawienia się róży na planecie * tworzy rodzinę wyrazu: przyjaźń * rozpoznaje na plakatach elementy związane z utworem i omawia ich rolę</p>	<p>* analizuje treść dedykacji; wskazuje nadawcę, adresata * porównuje świat dorosłych i dzieci; odwołuje się do przykładów z tekstu * omawia zachowanie róży na różnych etapach i przedstawia wnioski * opowiada o spotkaniu lisa z chłopcem i efektach wspólnych rozmów * charakteryzuje bohaterów * bierze udział w przygotowanej grupowej inscenizacji utworu</p>	<p>* przedstawia planety odwiedzone przez Małego Księcia i charakteryzuje spotykanych tam bohaterów * pisze list do siebie jako osoby starszej o dwadzieścia lat i porównuje wartości ważne kiedyś i dzisiaj * określa rolę lisa w rozumieniu uczuć miłości i przyjaźni * pisze reklamę utworu, opowiadanie inspirowane lekturą</p>	<p>* omawia znaczenie sentencji znanych z utworu * wskazuje różnicę między baśnią a powiastką filozoficzną w odniesieniu do przeczytanego utworu, podając argumenty * przedstawia symboliczne znaczenie poszczególnych elementów świata przedstawionego * wypowiada się na temat tego, dla kogo jest przeznaczona ta książka</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości autora lektury i genezy książki * porównuje film z tekstem literackim * przygotowuje lapbook dotyczący lektury * pisze rozprawkę na temat: „Czy jesteś jeszcze dzieckiem, czy bliższy jest Ci świat dorosłych?”</p>
<p><i>Adam Mickiewicz</i> „Pan Tadeusz”</p>	<p>* wyraża swoje zdanie na temat książki * wykonuje poster z wyjaśnieniem pojęć z lektury wraz z istot-</p>	<p>* wypowiada się na temat pobytu Mickiewicza na emigracji * uzupełnia oś czasu dotyczącą Mickiewicza</p>	<p>* wymienia cechy gatunkowe eposu i wyjaśnia termin: epepeja narodowa, odwołując się do konkretnych wydarzeń,</p>	<p>* analizuje treść „Epiлогу” * uzupełnia mapę Sopolcowa i okolic * pisze rozprawkę na</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza</p>

	<p>nymi informacjami na temat ich pochodzenia, znaczenia, roli itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść wybranej książki * wymienia elementy świata przedstawionego * recytuje wybrany fragment utworu * wyjaśnia znaczenie tytułu * omawia treść „Inwokacji” * opisuje dwór w Soplicowie, jego wystrój, otoczenie * wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * układa chronologiczny plan wydarzeń * opowiada historię Jacka Soplicy * omawia treść sporu * w dowolnym fragmencie wskazuje środki poetyckie i omawia budowę tekstu * redaguje opowiadanie twórcze, którego akcja rozgrywa się w czasach współczesnych bądź opisanych w utworze * opracowuje krzyżówkę sprawdzającą znajomość treści utworu 	<p>cytatów z lektury</p> <ul style="list-style-type: none"> * wykonuje drzewo genealogiczne rodu Sopliców i Horeszków; omawia stopień pokrewieństwa * układa plan dziejów księdza Robaka * charakteryzuje postać jako bohatera dynamicznego * tworzy galerię pozostałych bohaterów epopei * redaguje dłuższą charakterystykę wybranej postaci * wypowiada się na temat wychowania dzieci i młodzieży, ubioru, sposobu spędzania czasu, zwyczajów, tradycji, potraw, patriotyzmu, zalet i wad Polaków * opisuje wybrane zwyczaje 	<p>temat rehabilitacji Jacka Soplicy</p> <ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę wybranej postaci i z tej perspektywy przedstawia innego bohatera * analizuje opis koncertu Jankiela pod kątem nawiązań do wydarzeń historycznych * redaguje opis i interpretuje obraz przedstawiający koncert Jankiela * opisuje sposób bycia, cechy poszczególnych warstw społecznych przedstawionych w utworze 	<p>oraz okoliczności powstania „Pana Tadeusza”</p> <ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmowej wersji epopei i pisze recenzję * tworzy komiks na podstawie wybranej książki
<p>Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * przedstawia swoje wrażenia * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy historyczne i fikcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia dosłowne i przenośne znaczenie tytułu * wskazuje wątek główny i poboczne * dzieli bohaterów na pogan i chrześcijan, 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia pochodzenie społeczne, warunki, styl życia, wartości, zasady wyznawane przez ludzi reprezentujących dwa światy * przedstawia wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy profile internetowe bohaterów powieści * przygotowuje streszczenie legendy o założeniu Rzymu * opisuje wieczne mia- 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza; źródeł inspiracji, genezy utworu oraz przyznanej mu

	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy rodzinę wyrazów: chrześcijaństwo, pogaństwo, miłość * wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * określa rodzaj narracji * zachęca kolegów do zwiedzania Rzymu, używając dwóch argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> postaci historyczne i fikcyjne * przedstawia historię miłości Ligii i Winicjusza * wymienia związki frazeologiczne ze słowem: miłość i układa z nimi zdania, odnosząc się do treści utworu * wyjaśnia związek grafik z powieścią * pisze opowiadanie o pobycie w starożytnym Rzymie 	<ul style="list-style-type: none"> uczucia na obie postaci * ocenia zachowanie Nerona i wypowiada się na temat weny twórczej artysty * omawia symboliczne znaczenie poszczególnych grafik związanych z powieścią * redaguje charakterystykę wybranego bohatera * przygotowuje folder reklamowy poświęcony wycieczce do Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> sto przed pożarem i po nim * omawia strukturę społeczną Rzymu * wyjaśnia zwrot: arbiter elegantiarum i w tym kontekście opisuje Petroniusza * redaguje opowiadanie twórcze przedstawiające dalsze losy Ligii i Winicjusza 	<ul style="list-style-type: none"> Nagrody Nobla * przygotowuje prezentację multimedialną składającą się ze zdjęć miejsc akcji przedstawionych w powieści
Juliusz Słowacki „Balladyna”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów realistycznych i prawdopodobnych * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje Gniezno jako miejsce wydarzeń historycznych i omawia znaczenie miasta w dramacie * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Goplany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy świadczące o niezwykłości opisywanego świata * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia opis postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat stereotypu starszej i młodszej siostry * redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Juliusza Słowackiego; źródeł inspiracji, genezy utworu, a także Gniezna i jeziora Gopło * wskazuje analogię z balladą Adama Mickiewicza „Lilije” lub „Świtezianka”

	* wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu	* wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary”	zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury	GWO)	
Melchior Wańkowicz „Ziele na kraterze”	* przedstawia treść tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości * wskazuje rodzaj narracji * wypowiada się na temat historii swojej rodziny w kontekście II wojny światowej	* omawia cechy gatunkowe autobiografii * opowiada historię rodziny i dorastania córek pisarza * przedstawia wydarzenia historyczne, w których uczestniczyli członkowie rodziny * wyjaśnia tytuł książki * pisze dedykację dla osoby, której chce podarować omawiany utwór	* opowiada o atmosferze, relacjach panujących w domu i roli wspólnego spędzania czasu z rodziną * wypowiada się na temat zachowania europejskiej młodzieży przed II wojną światową * wymienia wydarzenia, które wpłynęły na życie rodziny Wańkowiczów * tworzy prezentację przedstawiającą galerię postaci z utworu	* wypowiada się na temat antywartości przeciwstawianych przez bohaterkę wolnemu światu * podaje cechy gatunkowe literackiego reportażu * tworzy lapbook związany z utworem	* przygotowuje informacje na temat genezy utworu * pisze reklamę lub recenzję książki
Melchior Wańkowicz „Tędy i owędy” („Nasza kamienica”, „Facecje... gorzkawe”)	* omawia treść wybranych reportaży * określa czas, miejsce zdarzeń, wymienia bohaterów i rodzaj narracji * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni czasopism * podaje propozycję tematów artykułów * omawia znaczenie	* układa chronologiczny plan wydarzeń * wymienia gatunki publicystyczne * omawia cechy gatunkowe reportażu * w grupie przygotowuje artykuł do gazety poświęcony twórczości Wańkowicza * wypowiada się na temat żartowania sobie	* przygotowuje tekst wywiadu z czytelnikami utworu M. Wańkowicza * pisze sprawozdanie z wyjścia autora z miejscowymi dziećmi do cyrku * wymyśla „Melchiorowe Słowo Roku” * podaje definicję słowa: facecje * wchodzi w rolę i od-	* podaje przykłady reportaży prasowych lub telewizyjnych * podaje różnicę między zachowaniem oraz poglądami ludzi współczesnych a tymi, które są prezentowane w utworze Wańkowicza * pisze recenzję książki	* przygotowuje informacje na temat reportaży Melchiora Wańkowicza * nagrywa filmik z anegdotami, żartami inspirowanymi przeczytanym tekstem

	słów: archaizm, neologizm	z kogoś i granicy, której nie należy przekraczać	czytuje przygotowane teksty		
Barbara Kosmowska „Pozłacana rybka”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia cechy pamiętnika i wyszukuje jego fragmenty w tekście * wypowiada się na temat zainteresowań Alicji * omawia znaczenie złotej rybki w przebiegu choroby brata * podaje trzy życzenia, które wypowiedziałby do złotej rybki 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia stosunek bohaterki do miejsc akcji * opowiada o relacjach i stosunkach głównej bohaterki z pozostałymi postaciami, podając odpowiednie cytaty z tekstu * określa rodzaj narracji * omawia treść „listów do samej siebie” * rozpoznaje elementy graficzne odnoszące się do treści książki * układa ramowy plan wydarzeń * przypomina treść „Baśni o rybaku i złotej rybce” 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia metaforyczne znaczenie tytułu * omawia problemy poruszone w tekście i sposób ich rozwiązania, podaje własne propozycje * w dowolnej formie dziennikarskiej przygotowuje informacje na temat placówki oferującej pomoc w podobnej sytuacji * charakteryzuje Alicję jako bohaterkę dynamiczną * podaje przykłady innych bohaterów literackich przechodzących przemianę 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje osoby i instytucje, do których można się zwrócić w opisanych sytuacjach * wypowiada się na temat stosunku do innych osób, przeżywających problemy, oraz na temat zaangażowania się w konflikt * ocenia wpływ problemów na zachowanie dziewczyny * formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze reklamę lub recenzję utworu * porównuje powieść z filmem * wymienia inne utwory poruszające tę tematykę
Ewa Nowak „Yellow bahama w prążki”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * podaje cechy gatunkowe powieści * w grupie przygotowuje plakat stereotypowego nastolatka * wypisuje skojarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plakat – charakterystykę samego siebie * wypowiada się na temat relacji, problemów współczesnej młodzieży * omawia relacje panujące między bohaterami utworu i opisuje ich 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * omawia problematykę powieści * redaguje list do dowolnego adresata, poruszający problem nurtujący współczesnych nastolatków 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat stereotypów dzisiejszej młodzieży * redaguje opis przeżyć wewnętrznych * opracowuje krzyżówkę z treści lektury * przygotowuje lapbook dotyczący 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze recenzję utworu * wymienia tytuły innych powieści poruszających podobną tematykę

	ze słowem: przyjaźń	specyfikę * wypowiada się na temat szczęścia	* opisuje okoliczności i towarzyszące im stany psychiczne bohaterki	utworu	
--	---------------------	---	---	--------	--

Dostosowanie wymagań

Ocenianie z języka polskiego uczniów objętych pomocą psychologiczno- pedagogiczną w roku szkolnym 2024/25

Uczniowie objęci pomocą psychologiczno- pedagogiczną, mający opinie i orzeczenia Poradni Psychologiczno- Pedagogicznych oceniani są zgodnie z zaleceniami poradni.

Ocenianie ucznia z dysleksją i zagrożeniem dysleksji:

1. Kryteria dotyczą uczniów posiadających opinie z poradni psychologiczno - pedagogicznej.
2. W przypadku uczniów dyslektycznych nauczyciel ma na uwadze przede wszystkim usprawnienie systemu językowego.
3. Nie ocenia głośnego czytania ucznia przy całej klasie; umiejętność tę w miarę potrzeb sprawdza indywidualnie.
4. W miarę możliwości nauczyciel kontroluje stopień zrozumienia samodzielnie czytanych przez ucznia poleceń.
5. Ze względu na wolne tempo czytania lub pisania należy wydłużyć czas pracy dziecka.
6. Często należy stosować sprawdzanie wiadomości, ograniczając się do krótkich partii materiału.
7. W ocenie prac pisemnych dyslektyków będą uwzględniane wartości merytoryczne, rozumiane jako: stopień opanowania umiejętności lub wiedzy i sposób jej przekazania (zrozumienie tematu, znajomość opisywanych zagadnień, kompozycja, komunikatywność –mimo błędów językowych- zamykanie myśli w granicach zdania -nie ma potoku składniowego- , wypowiedź logicznie uporządkowana mimo błędów ortograficznych, graficznych i interpunkcyjnych). Uczniowie ci są też

zobowiązani do zaczynania wypowiedzi wielką literą i kończenia ich znakami interpunkcyjnymi takimi jak: kropka, wykrzyknik, znak zapytania, wielokropek. Obowiązuje ich też pisanie imion i nazwisk wielką literą.

8. Formy sprawdzania i oceniania postępów w zakresie ortografii mają charakter: dyktand z komentarzem, okienkiem ortograficznym, pisania z pamięci i innych ćwiczeń ortograficznych. Zakres sprawdzianu ortograficznego powinien obejmować jeden rodzaj trudności ortograficznej.

9. W miarę możliwości należy zapewnić uczniowi miejsce w pierwszych rzędach.

10. Nauczyciel akceptuje pismo drukowane. W zeszytach przedmiotowych nie ocenia się estetyki pisma.

11. W przypadku prac nieczytelnych uczeń powinien głośno je odczytać.

12. Ocena klasyfikacyjna, końcoworoczna uzależniona będzie od postępów w nauczaniu.

Ocenianie ucznia z inteligencją poniżej przeciętnej:

. Wymagania mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- odrębne instruowanie dzieci
- podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówki, wydłużanie czasu pracy ucznia.

1. Uczeń wykonuje wszystkie zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt i dodatkowy zeszyt do zajęć wyrównawczych. Zobowiązany jest do systematycznej poprawy popełnianych przez siebie błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela (ustnymi lub pisemnymi).

Ocenianie ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

1. Nauczyciel podczas oceniania ucznia powinien uwzględnić wpływ zaburzeń rozwojowych na jego naukę i zachowanie.
2. Sytuacja sprawdzania wiadomości u takiego ucznia musi być dostosowywana do jego możliwości intelektualnych i komunikacyjnych oraz specyfiki funkcjonowania.
3. Podczas dłuższych wypowiedzi ustnych nauczyciel może zadawać uczniowi dodatkowe pytania, które umożliwią mu sprawniejszą aktualizację posiadanej wiedzy.
4. Trzeba często podchodzić do ucznia w trakcie jego samodzielnej pracy w celu udzielania mu dodatkowej pomocy, wyjaśnień.
5. Należy formułować pytania w formie zdań o prostej konstrukcji oraz stosować ilustracje, rysunki pomocnicze, historyjki obrazkowe.
6. Komunikaty kierowane do dziecka powinny być zwięzłe i jednoznaczne.

Ocenianie ucznia z niedostosowaniem społecznym lub z zagrożeniem niedostosowaniem społecznym:

- zaznajamiamy uczniów z etapami postępowania i egzekwowanie wykonania zadań;
- wdrażamy uczniów do zachowań moralnych;
- duży nacisk należy też kłaść na afirmację porządku, poznawanie i rozumienie idei oraz norm i wzorów kulturowych;
- stopniujemy trudności i dostosowujemy trudności zadań do poziomu intelektualnego ucznia;
- utrwalamy osiągnięcia;
- utrwalamy efekty uzyskane w toku edukacji.

Ocenianie ucznia z afazją ruchową :

- odpowiednie przygotowanie do odpowiedzi ustnej, m.in. uprzedzenie ucznia, że będzie pytany, wydłużanie czasu wypowiedzi, w razie konieczności odpytywanie nie przy klasie, tylko indywidualnie z nauczycielem, niezwracanie uwagi na błędy artykulacyjne i gramatyczne, w razie trudności rezygnacja z odpowiedzi ustnych na rzecz pisemnych
- zadawanie pytań pomocniczych np. *Co się wydarzyło? Kiedy? Gdzie? Komu? Jakie było zakończenie opowiadania? Dlaczego? Co przeżywał bohater?*
- formułowanie krótkich, prostych poleceń
- wydłużenie czasu na przeczytanie lektury, naukę wiersza itp.
- oprócz czytania, wykorzystanie dodatkowych form przekazu np. film, audiobook
- podchodzenie w trakcie zajęć w celu dodatkowych wyjaśnień
- bieżące wyjaśnianie trudnych pojęć, upewnianie się, że dziecko dobrze je zrozumiało i jest w stanie używać danego słowa w odpowiednim kontekście
- szczegółowe objaśnianie zadań domowych
- dopilnowanie, aby uczeń zapisał najważniejsze pojęcia, wnioski, zadanie domowe
- dzielenie materiału na mniejsze części
- stosowanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, mapy, wykresy itp.
- niezmuszanie, ale zachęcanie i motywowanie do udziału w dyskusjach klasowych
- ocenianie przede wszystkim treści wypowiedzi, a nie formy
- podkreślanie najważniejszych wiadomości, które uczeń ma przyswoić
- ograniczenie ilości terminów, wydarzeń, dat, nazwisk, które uczeń ma znać
- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia, w razie konieczności zezwolenie na dokończenie pracy w domu
- uczenie pisania wypracowań wg szczegółowych podpunktów
- ograniczenie ilości zadań domowych lub wydłużenie czasu na ich przygotowanie

- utrwalanie zdobytych wiadomości
- kontrolowanie zrozumienia przeczytanych/usłyszanych treści
- tworzenie słownika wyrazów niezbędnych do napisania wypracowania lub innej dłuższej wypowiedzi pisemnej.

Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych o ile uczeń jest w stanie budować takie wypowiedzi.

Uczeń, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, wraz z rodzicem powinien systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.